mihri belli

MİLLİ DEMOKRATİK DEVRİM

aydınlık yayınları 3

MİLLÎ DEMOKRATİK DEVRİM

Mihri Belli

AYDINLIK YAYINLARI 3

ÖNSÖZ

Bu broşür, ilkten, Türk Solu dergisinin 19 Kasım 1968 tarihli 53. sayısına ek olarak sunulan Milli Demokratik Devrim broşürünün (*) bir yeni baskısı olarak tasarlanmıştı.

Baskıdan önce birkaç arkadaştan broşürü okumalarını ve gerekli sayacakları rötuşlar konusunda önerilerini bildirmelerini istedim. Arkadaşlar broşürde bazı aktüel konuların, kısaca da olsa, ele alınmasının ve broşürde değinilmiş bulunulan bazı konuların da daha ayrıntılı olarak incelenmesinin doğru olacağı görüşünü ileri sürdüler. Bu görüşe ben de katıldım ve broşürü, bu önerileri gözönünde tutarak yeniden yazdım. Bu bakımdan broşür, kollektif çalışma ürünü sayılabilir.

(*) **Milli Demokratik Devrim** broşürü, 5 Ağustos 1966 tarihli YÖN dergisinde E. Tüfekçi imzasıyla yayınlanan **Demokratik Devrim : Kimle Beraber, Kime Karşı?** başlıklı yazının genişletilmişidir.

Milli Demokratik Devrim broşürü bundan birbuçuk yıl kadar önce, oportünizmin, Filipin demokrasiciliğine bağlı statükocu tutumuna «devrimci» bir görünüş verme amacını güden sekter çıkışlara karşı, devrimci safları bölen ve sosyalist hareketi tecrit eden sekter sloganlara karşı proleter devrimci çizgiyi savunmak amacıyla kaleme alınmıştı. O zamandan bu yana yürütülen mücadele sonuç vermiş ve oportünizm (hiç değilse bunun Aybar-Aren oportünizmi çeşidi) kesin bir ideolojik yenilgiye uğratılmıştır. Bugün Türkiye'de sosyalistliğin seçimden seçime, politika yelpazesinin en solunda görünen partinin listesine oy vermekten ve bu partinin başındaki politikacıları miting meydanlarında alkışlamaktan ibaret olduğunu iddia eden cinsten bir oportünisti ciddiye alacak kimse pek kalmamıştır.

Oportünizminin bu çeşidi yenilgiye uğramıştır. Ama elbette ki bu, oportünizmin sonsuzluğa dek kökünün kazındığı anlamına gelmez. Bundan böyle oportünizm, Filipin demokrasiciliğine karşı çıkmak ve proleter devrimci hareketin birçok sloganlarını benimseyerek daha inandırıcı bir kisveye bürünmek zorundadır. Nitekim de öyle olmaktadır.

Broşürün yeniden kaleme alınışında, tıpkı Aybar-Aren oportünizmi gibi, amacı, hareketimizi soysuzlaştırarak onun bağımsız niteliğini zedelemek ve sağımızdaki güçlerin bir peyki durumuna getirmek olan oportünizmin yeni tezahürlerine de değinildi. Ama buna gerektiğinden fazla önem vermeden kısaca değinildi. Türkiye toplumunun bileşimi gereği, oportünizmin çeşitleri ile zaman zaman karşılaşmamız kaçınılmaz bir şeydir. Bunlar bizi devrim doğrultusunda yolumuzdan alıkoymaya çalışan at sinekleri gibidir. Bunları önde gelen meselemiz sayamayız

İlk broşürde devrimci hegemonya meselesi ayrı bir konu olarak ele alınmamıştı. «Gerek demokratik devrim aşamasında, gerek onu izliyecek sosyalist devrimde, proletaryanın, en devrimci sınıf olarak, devrimci çizgiyi sonuna kadar izlemesinin ve tarihi gelişmeye kendi damgasını vurmasının» kaçınılmazlığına işaret edilmekle yetinilmişti (S. 17). Bu broşürde hegemonya konusu üzerinde biraz daha ayrıntılı olarak duruldu.

İlk broşürde devrimci güçler arasında yoksul köylülük, küçük-burjuvazi genel sınıflandırması içinde ele alınmıştı. Bu broşürde yoksul köylülük ayrı bir bölüm teşkil etmektedir. Türkiye nüfusunun yaklaşık olarak yarısını teşkil eden ve büyük bir devrimci potansiyel taşıyan bu en çok ezilen sınıfın toplumumuzda özel bir yeri olduğu, ve strateji bakımından orta köylülükten ve şehir küçük-burjuvazisinden ayrı olarak ele alınması gerektiği ve bilimsel sosyalizm denen kılavuzun Türkiye toplumunun gerçeklerine yaratıcı bir ruhla uygulanmasının böyle ayrı bir ele alışı zorunlu kıldığı anlaşılmıştır.

Bazı konular biraz daha ayrıntılı olarak incelenmekle birlikte, bu kitapçık da ilki gibi, nihayet broşür sınırlarını aşamamaktadır. Oysa Milli Demokratik Devrim konusu, ciltler yazılarak tüketilemeyecek bir konudur. Bu ciltleri kaleme almak ve genel çizgileriyle doğru koyduğumuz inancında olduğumuz, proleter devrimci çizgimizi bütün yönleriyle, ayrıntılı olarak incelemek ve böylelikle devrimci eylemimize katkılarda bulunmak hepimizin kollektif çabası olmalıdır.

M. B.

TÜRKİYE : SÖMÜRÜLEN ÜLKE

Yurdumuz Türkiye, emperyalist dünya sistemi içinde, sömürülen ülkeler safında geri bir tarım ülkesidir. Emperyalizmin sömürü alanı olan Türkiye'nin, emperyalist batı ülkelerinin dünya üzerindeki sömürü ve tahakkümlerini sürdürmek, bu sömürüyü yoğunlaştırmak ve alanını daha da genişletmek amacıyla kurdukları NATO askerî ittifakına sokulmuş bulunması, Türkiye halkının doğal yerinin, Doğunun ve Güneyin sömürülen halkları safında olduğu gerçeğini değiştirmez.

Emperyalizm, 19 uncu yüzyılın sonlarından bu yana, kapitalist ülkelerde teknolojik gelişmelerle üretimin ve sermayenin yoğunlaşması sonucu, kapitalizmin temel çelişkisinin, yani üretimin sosyal niteliği ile üretim araçlarının ve sonuçlarının özel mülkiyeti arasındaki çelişkinin derinleşmesiyle varılan kapitalizmin son aşamasıdır. «Emperyalizm can çekişen kapitalizmdir». Sonucu olduğu teknolojik gelişmeyi baltalaması ve tüm insanlığa ölüm ve yoksulluk getiren saldırganlığı bu can çekişmenin başlıca tezahürleridir. Emperyalizm gelişmiş kapitalist

ülkelerin tekellerinin ekonomide egemen duruma gelmesiyle, banka sermayesinin sanayi sermayesiyle kaynaşıp finans - kapitalin ve malî oligarşinin tam tahakkümünü kurmasıyla, sermaye ihracının artması ve zamanla emtia ihracından daha büyük önem kazanmasıyla, ulusal sınırlar aşılıp, dünyayı sömürü alanları olarak bölüşen uluslararası tekelci kapitalist birliklerin ortaya çıkması ve böylece dünyanın emperyalist devletler tarafından paylaşılmasıyla meydana gelen dünya sistemidir.

1917 Ekim Devrimi'yle dünyanın altıda birinin emperyalist sistemden kopup ayrılması, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonraki dönemde de, bir çok ülkelerin sosyalist devrim yolunu tutmalarıyla, dünya nüfusunun üçte birinin emperyalist sömürü alanının dışına çıkması yüzünden emperyalist dünyanın sınırları daralmıştır. Ama daha dar bir alanda olsa da, yeni yöntemlere başvurmak zorunda kalsa da, emperyalist sömürü azalmamış, tersine büsbütün yoğunlaşmıştır.

Emperyalizm, sömürü alanı olan ülkelere, bu ülkelerin gerçek çıkarlarına aykırı olan ve tekelci kapitalizmin çıkarları ile bağdaşan bir işbölümünü kabul ettirir. Bu ülkeler, emperyalist tekellerin uygun gördükleri sayılı ürünleri üretmek zorunda bırakılırlar. Bunlar genellikle besin ürünleri ve ham maddelerdir. Emperyalist sistem içindeki geri kalmış ülkelere kabul ettirilen böyle bir işbölümü, bu ülkelerin yeraltı zenginliklerini tüketen bir istihraç sanayiinin (madenciliğin) gelişmesi, buna karşılık genel olarak sanayiinin baltalanması sonucunu verir. Dünya piyasasına hükmeden emperyalist tekeller, sömürü alanları olan ülkelerin ihraç ettikleri ürünlerin fiatlarını mümkün olduğu kadar düşük bir seviyede tutarlar; buna karşılık, gelişmiş kapitalist ülkelerin ürettikleri sanayi mamullerinin fiatları durmadan ar-

tar (*). Böylelikle sömürülen ülkenin dış ticaret açığı kronik bir hastalık halini alır. Emperyalizmin, kendi aşıladığı bu hastalığa devâ olarak sunduğu «dış yardım», özünde emperyalist sömürüyü daha da yoğunlaştırır. Bu duruma düşmüş bir ülke artık çıkmazdadır.

İKTİSADÎ ÇIKMAZDAYIZ

Yurdumuz Türkiye, bütün bu bakımlardan, emperyalist dünya sistemi içinde sömürülen tipik geri bırakılmış ülkeden pek farklı değildir. Başta Amerika olmak üzere, emperyalist blokun Türkiye'ye kabul ettirdiği **iktisadî politika**, ülkemizin bağımlı tarım ülkesi durumunu perçinleyen bir politikadır. Ürettiğimiz tarım ürünlerini ve hammaddeleri dünya pazarında ucuza satmaktayız; ithal ettiğimiz sanayi mamûllerini gittikçe yükselen fiyatlarla satın alıyoruz. Dış ticaret açığımız her geçen yıl büyüyerek uçurumlaşmaktadır. «Dış yardım» denen şey, bu sömürü mekanizmasının işletilmesiyle Türkiye'den sızdırılan büyük meblâğların, göz boyamak amacıyla geri verilen önemsiz bir yüzdesini teşkil eder; ve bu «dış yardım», başta Amerika olmak üzere, emperyalizmin Türkiye'deki tahakküm ve sömürüsünü daha da ağırlaştıracak biçimde kullanılır.

Türkiye çıkmaza sokulmuştur. Durumu batağa düşmüş olan ve her debelendiğinde daha da derine giden adamın durumu gibidir. Bugün Türkiye'de bir köylü, köyünden kasabaya gitmek için örneğin General Motors'un yaptığı taşıta biner ve bu aracı bir ölçüde yıpratır; aracın yaktığı yakıt, Mobil ya da Shell'in yakıtıdır; eskittiği yol, Catterpillar makinalarının açtığı yoldur. Bütün bu yıp-

(*) Türkiye ile ilgili rakkamlar bu bakımdan anlamlıdır İhracat fiat indeksi 1956'da 113,7 iken, 1964'de 95,4'e düşmüştür; ithalât fiat indeksi 1956'da 89,8 iken, 1964'de 100'e yükselmiştir, ve bu seyir devam etmektedir.

ratma ve tüketim, onun ödediği yol parasının bir kısmını teşkil eder ve bu para kanatlanıp uçarak New York'taki, Londra'daki milyerderlerin kasalarına girer. Kızılay'dan Ulus'a gitmek için dolmuşa binen şehirli vatandaş da bu bakımdan farklı durumda değildir. Yaya yürüyen Türkiye vatandaşı, belki emperyalist sömürü için vesile yaratmada fazla bir şey yapmış olmaz, ama onun da eskittiği pabucun derisinin hazırlanmasında kullanılan kimyevî maddeler, o pabucu yapan kunduracının falçatasının çeliğinden dikiş makinasına kadar bir çok araçları yabancı malıdır ve ithal edilen bu araçların fiatları, Türkiye'nin ihraç ettiği ürünlere kıyasla, eşit olmayan şartlarda saptandığından, burada da bir ölçüde aynı durum vardır. Vatandaş traş olsa, ya da sinemaya gitse, durum aynıdır. Traş bıçağının çeliği İsveç'ten, film Hollywood'dan ve projeksiyon makinası da Almanya'dan gelmektedir. Vatandaş yerli film seyretse, o filmi çeken kamera ve kullanılan pelikül ithal malıdır. Öyle ki, Türkiye vatandaşı sağa da dönse dış sömürüye vesile yaratır, sola da dönse

Böyle bir batağa batmıştır Türkiye toplumu.

Türkiye'de bütün yatırımlar ülkenin «geri tarım ülkesi» niteliğini zedelemeyecek cinsten yatırımlardır. Bunlar, doğrudan doğruya, ya da dolaylı olarak emperyalist ülkelerin sanayi ürünlerinin tüketimini artırma, büyük yabancı şirketlere faaliyet alanı sağlama amacını güder Montaj ve ambalaj sanayiinden Boğaz Köprüsü'ne kadar bu böyledir. Dış görünüşte iktisadî canlılık dönemlerinde bile, politikacıların «kalkınma» dedikleri şey, yoksul Türkiye halkının daha da yoksullaşmasına karşılık, bir avuç işbirlikçi asalağın daha çok zenginleşmesi sonucunu verir; ve her seferinde kaymağı alıp götüren emperyalist tekellerdir. Bu yabancı tekellerdir petrolumuzdan kro-

mumuza kadar, bakırımızdan ormanlarımıza kadar Türye'nin bütün zenginliklerine sahip çıkan... Türkiye'de en çok kâr eden şirketler listesi başında Uni-Royal, Shell Company ve Pirelli adındaki yabancı şirketler gelmektedir. Uni-Lever listede beşincidir. Bu gibi yabancı şirketler, yaptıkları yatırımlarda «bir koy, beş al» parolasına göre hareket ederler. 1968 de Türkiye'ye gelen yabancı sermaye 12 milyon dolardır. Aynı yıl içinde yabancı sermaye yurt dışına 29 milyon dolar kâr transfer etmiştir. (*)

ADALETSİZLİĞİN EN DERİNİ

Böyle şeylerin olduğu bir ülkede, en derin sosyal adaletsizliğin hüküm sürmesi doğaldır. Türkiye'de yılda adam başına millî gelir 290 dolardır (bu sayı, komşu Bulgaristan'ın adam başına 1005 dolarlık yıllık millî geliri ile kıyaslanabilir). Bu millî gelir ortalamasıyla Türkiye, Yemen gibi, Senegal ya da Togo gibi en geri ülkelerle aynı kategoriye girmektedir. Ve bu utanılacak ölçüde düşük olan millî gelir, daha da utanılacak bir adaletsizlikle dağıtılmaktadır : 34 milyon nüfuslu Türkiye'nin millî gelirinin üçte biri, nüfusun yüzde birinden azını teşkil eden bir sömürücü azınlık tarafından tüketilmektedir. Tarımla geçinenlerin % 31 inin toprakların dörtte üçünü işletmelerine karşılık, tarım nüfusunun % 69'u toprakların dörtte birine sıkışmış kalmıştır. Bir milyona yakın köylü ailesinin hiç toprağı yoktur. İki buçuk milyonun üstünde köylü ailesi, geçimine yetecek kadar toprağa sahip bulunmamaktadır. Tarım kredileri-

(*) 1951 - 1969 döneminde Türkiye'ye yabancı sermaye yatırımı toplamı 28.353.000 dolardır. Aynı süre içinde yabancı sermayenin yurt dışına transfer ettiği kâr toplamı 30.103.000 dolardır. Yani yabancı sermaye yatırdığından fazlasını çoktan kâr olarak çekip götürmüştür.

nin dağıtımı da yukardaki tabloya uygundur 1968 yılında 1.366.000 çiftçi ailesine (her birinin aldığı bin lirayı aşmamak üzere) verilen banka kredisi, 480 milyon liradır. 28 bin varlıklı toprak sahibine verilen kredi ise 458 milyon liradır. Aynı yıl içinde 642 tefeci ya da toprak ağası, 35 milyon liralık krediyi paylaşmışlardır. Küçük üreticinin kredi olanaklarından yoksun bulunduğunu gösteren bu rakamlar, Türkiye'de kredi kurumlarının üretimi değil, tefeciliği teşvik eder biçimde çalıştıklarının kanıtıdır. Bazı hesaplara göre Türkiye'de, tarımdaki nüfusun % 95 inin adam başına ortalama aylık geliri sadece doksan liradır. Sömürücü sınıflara giren küçücük nüfus kesiminin ise (yukarıda sözü edilen % 1 den az olan kesim) ortalama aylık geliri bunun 120 katıdır. Yoksul emekçi sınıflarla varlıklı azınlık arasında böyle bir tüketim farkı ancak feodal Kuveyt Şehyliğinde görülebilir. Yoksullar ülkesi Türkiye'mizi, emperyalist tekeller ve onların yerli işbirlikçileri, bir tatlı kârlar ülkesi saymaktadırlar.

UYDULUK POLİTİKASI

Türkiye'de bağımlı bir ekonominin yoğunlaşmış ifadesi olan politika ise hem yurtiçi görünüşüyle, hem yurtdışı görünüşüyle emperyalizme bağımlı bir politikadır, uyduluk politikasıdır. Türkiye'nin iç politikası emekçi halka karşı ve sömürücü sınıflardan yana bir politika olduğu kadar, dış politikası da, özünde, millî kurtuluş savaşı veren, ya da böyle bir savaş şartlarında bulunan halklara karşı, sosyalizm yolunu tutmuş bulunan halklara karşı, başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere, emperyalist bloktan yana, bu blokun kuyruğunda bir dış politikadır. Böyle bir dış politika Mustafa Kemal'in millîci politikasıyla çelişir.

Emperyalizm, sömürü ve tahakküm altında tuttuğu

ülkelerde o ülkenin en gerici sınıf ve zümreleriyle ittifak kurar. Sömürüsünü bunlara dayanarak, bunların aracılığıyla yürütür. Kendi yaratığı olan işbirlikçi sermayeden başka emperyalizmin Hindistan'daki yerli müttefiki mihrace olmuştur, Afrika'da da köy büyücüsü, Türkiye'deki yerli müttefiki ise, (işbirlikçi kapitalistlerin ortağı) feodal mütegallibedir. Bunlardır toplumumuzun en gerici sınıfları. Bu iki asalak sınıf, emperyalizm ile birlikte bir üçlü ittifak kurmuşlardır ve Türkiye ekonomisini tahakkümleri altında tutmaktadırlar. Bununla da kalmayarak politikada ve toplumsal hayatımızın bütün alanlarında geniş ölçüde egemendirler. Türkiye'de şu anda eski bir yabancı şirket temsilcisinin başbakanlık sandalyesinde oturması olgusu, tek başına, bu üçlü ittifakın Türkiye'deki tahakkümünü nerelere kadar vardırdığını gösterir.

Türkiye'nin ekonomisine ve geniş ölçüde politikasına hükmeden işbirlikçi sınıflar, yurdumuzun bağımlı ve geri bir ülke olarak varlığını sürdümesinde çıkarı olan sınıflardır. Ve bunların tahakkümü sürdükçe, elbette ki, Türkiye'nin içinde bulunduğu çıkmazdan kurtulması ve gerçek bir iktisadî kalkınma görmesi sözkonusu olamaz. Üçlü sömürü ortaklığı, çıkarlarına aykırı herhangi bir gelişmeyi önleyebilmek için, politikayı kendi kapalı av alanı halinde tutma çabasındadır. Türkiye'de oynanmakta olan Filipin demokrasiciliği oyunu, bu maksatla tezgâhlanmıştır. Burjuva anlamıyla dahi, parlemanter demokrasi ile, dış görünüşteki bazı benzerliklere rağmen, özünde, ortak bir yanı olmayan Filipin demokrasiciliğinde egemen durumda olan işbirlikçi sınıflar, millî sınıf ve zümrelerin kendi öz siyasî örgütleriyle politika alanında yer alarak Türkiye'nin tarihî gelişmesi üzerinde, gerçek güçleriyle orantılı olarak, etkili olmalarını engelleme çabasındadırlar ve bunda oldukça başarı sağlamışlardır. Bu

düzende zaman zaman yapılan seçimlerde, emperyalizm ve işbirlikçileri ittifakının en güvenilir temsilcisi olan partinin seçimi kazanması kaçınılmazdır. Filipin demokrasiciliği şartlarında Türkiye nüfusunun muazzam çoğunluğunu temsil eden şehir ve köy emekçileri, parlemanter politika dışında tutulabildiğinden, ülkemizde bugün bir proleter devrimci parti, hatta bir radikal küçük-burjuva partisi yoktur. Elbette ki, burada sorumluluk sadece işbirlikçilerin tezgâhlamış oldukları bu anti - demokratik düzene yüklenemez. Sorumluluk elbetteki bir ölçüde halâ Filipin demokrasicililiğinin sınırlamalarını aşarak Türkiye proletaryasının ve küçük burjuvazisinin gerçek örgütlerini kurma yeteneğini gösteremeyen devrimci güçlerdedir. Bugün Türkiye'de işçi sınıfının ve köylülüğün çıkarlarını temsil eden hareket ve akımlar, parlemanter politika dışında, ya da bir ölçüde, statükocu partilerde hizip hareketleri olarak belirmektedir. Böyle bir siyasî ortamda memleketin çözüm bekleyen temel sorunları kasıtlı olarak siyasî tartışmalar dışında tutulur ve kamu oyu, üzerinde sansasyon yaratılan ikincil önemde, hatta daha da önemsiz meselelerle oyalanır; emperyalizm ve işbirlikçileri için Filipin tipi parlemanter demokrasi, ancak belli tarihî şartlarda makbul bir düzendir. Bu düzen, sömürüyü güvenlik altına alamaz duruma geldi mi, emperyalizm açık faşist teröre başvurmakta sakınca görmez. Son zamanlarda, gerici iktidarın da desteğiyle tezgâhlanan faşist saldırıları bu yolda hazırlık niteliğinde çıkışlar olarak değerlendirilmelidir.

EGEMEN KÜLTÜR, EMPERYALİST VE FEODAL KÜLTÜRDÜR

Türkiye'de bağımlı ekonomi ve politikanın yansıması olan kültür de, emperyalizm - işbirlikçi sermaye - feodal

metegallibe üçlü ortaklığının damgasını taşımaktadır. toplumumuzda egemen kültür emperyalist ve yarı feodal kültürdür. Halkımızı kendi halk kültürüne sahip çıkması ve bu yolda direnmesinde yer yer başarı sağlaması, en büyük kültür ve sanat adamlarımızın ilerici olmaları ve bunların çoğunlukla ulusal devrimci kültür yaratma çabasında bulunmaları, yığınlara geniş ölçüde iletilen kültürün gerici olduğu ve bu yüzden de yığınsal nitelik taşıyan ve Türkiye ölçüsünde egemen bulunan kültürün gerici kültür olduğu gerçeğini değiştirmez. Eğitimden sinemaya kadar, edebiyattan müziğe kadar bu böyledir. Emperyalist batı kültürü ürünlerinin ulusal kültürümüzü gerileterek egemenliğini kurmuş olması, bu alanda da bağımlı ülke niteliğini taşıdığımızın kanıtıdır. Ve bunu, yüzbinlerle satan Risale-i Nur gibi, sayısı elli bini aşan izinli izinsiz kuran okulları gibi, toplumumuzdaki feodal tahakkümün nice tezahürleri tamamlamaktadır.

Türkiye gibi birden fazla etnik topluluğu barındıran bir ülkede kültür alanında güdülen gerici politika kültürel baskı şeklinde tezahür eder. Kardeşliği tarih önünde sınavdan geçmiş Kürt halkının etnik özelliğini inkâr eden faşizan bir politika, halkımızın gerçek birlik ve dayanışmasını baltalayan ve ancak yurdumuzun düşmanlarının ekmeğine yağ süren bir deve kuşu politikası olarak, Türkiye'nin gerçek çıkarlarına aykırıdır.

Emperyalist dünya sistemi içinde kalan bir geri ülkede, eğitim de millî ve demokratik muhteva ve biçimden uzaklaşır. Nüfusunun yüzde 62'si okuma-yazma bilmeyen Türkiye, Amerikan uzmanlarının denetiminde her geçen gün Kemalizmin tek merkezli lâik eğitim ilkesinden taviz veren bir Millî Eğitim Bakanlığıyla, emperyalizmin kültür kaleleri olarak açılan Amerikan üni-

versiteleri ve ülkenin her köşesinde çöreklenmiş «Barış Gönüllüleri» ile, üniversite kapılarından geri çevrilen onbinlerce öğrencisi ile v.b., v.b., bu bakımdan da bağımlı ülke örneğine uymaktadır.

MİLLÎ SAVUNMAYI MİLLÎ KILMAK

Emperyalist dünya sistemi içinde bulunan geri bir ülkenin **savunma gücü** de o ülkenin ulusal çıkarlarını değil, emperyalizmin çıkarlarını savunur duruma düşürülür. Ne yazık ki, Türkiye de, ilk başarılı millî kurtuluş savaşında emperyalizmi yenmiş olan ordusunun şanlı askerî geleneğine rağmen, bu ordunun Kemalist subay kadrosuna rağmen, bu bakımdan bir istisna değildir. Gelişmiş kapitalist Batı ülkelerinin dünya ölçüsündeki talanını sürdürmek ve bu talanın alanını daha da genişletmek için kurmuş oldukları NATO örgütünde, sömürülen bir ülke olarak Türkiye'nin yer alması, üstelik başka hiç bir NATO üyesinin kabul etmediği, bağımsızlığa aykırı şartlara boyun eğmesi; coğrafya, halkının kökeni ve iktisadî gelişme seviyesi bakımından yeri Doğu'nun ve Güney'in ezilen halkları safında olması gereken Türkiye'nin durumuyla çelişen bir haldir. Amerikan emperyalistlerine **kapitülasyon** niteliğinde imtiyazlar tanıyan, ordusunun silâh, cephane, araç ve yakıt bakımından ikmali işini, kendi ulusal kaynaklarını baltalayarak, Amerika'nın keyfine terkeden, kendi toprağında kendi denetimi dışında yüzbir Amerikan askerî üssünün çöreklenmesini hoşgörüyle karşılayan, ordusunun hemen hemen tümüne yakın bir kısmını, savaş anında, Amerikan kumandasına terkeden Türkiye, bir ulusu bağımsız ulus yapan en ilkel hakkını, kendi iradesiyle, kendi seçeceği düşmana karşı, kendisinin uygun göreceği anda ve yerde savaşa girme kararını verebilme hakkını yitirmiş durumdadır.

Toprağında barındırdığı, bir kısmı nükleer taarruz silâhlarıyla donanmış Amerikan askerî üsleri, Türkiye'yi, kopacak bir nükleer savaşın birinci hedefi haline getirmektedir. Ve bu üsler yüzünden Türkiye, dünyanın hangi noktasında çıkarsa çıksın, her Amerikan-Sovyet çatışması yüzünden girişilen pazarlıkta Amerika'nın elinde bir koz durumuna düşürülmüştür. Hiç bir yurtseverin olağan sayamayacağı, sineye çekemiyeceği bu durum ikili anlaşmaların tek bir metinde toplanması manevrasından sonra da olduğu gibi devam etmektedir. Öyle ki, millî savunmamızı millî kılmak görevi halâ önümüzde duran bir görevdir.

Evet, Türkiye, ekonomisi bakımından, siyaseti bakımından, kültürü bakımından, millî savunması bakımından, kısaca toplumsal yaşantısının bütün yönleriyle emperyalist dünya sistemi içinde sömürülen bağımlı bir ülkenin bütün özelliklerini taşımaktadır. Hiç bir gözboyacılık bu acı gerçeği gizleyemez.

ÖNÜMÜZDEKİ DEVRİMCİ ADIM

Türkiye'nin içine düşürüldüğü çıkmaz bu olduğuna göre, yurtsever olarak, devrimci olarak, bu çıkmazdan kurtulmak için bize düşen görev nedir? Türkiye toplumunun önündeki devrimci adım, hangi adımdır?

Çağımız, sosyalist devrimler ve millî kurtuluş savaşları çağıdır. Sosyalist devrim, insanın insan tarafından sömürülmesinin son biçimi olan kapitalist düzeni değiştirmek; üretim araçlarının özel mülkiyeti ile üretimin kollektif niteliği arasındaki çelişkiye, mülkiyeti de kollektif mülkiyet haline getirerek son vermeyi amaç bilen, insanın insan tarafından sömürülmesi olanağını ortadan kaldıran, insanın maddî-manevî yönden açılıp gelişmesi şartlarını yaratan, gelişmiş toplum biçimidir. Sosyalist devrim, sömürülen yığınların devrimi olduğuna göre, ancak proletaryanın ve yoksul köylülüğün devrime katılması ve bunların devrime damgalarını vurmasıyla gerçekleşebilir. Demokratik Devrimin yerine getirdiği görevler, ulusal bağımsızlığın gerçekleştirilmesi ve bu amaçla emperyalizmin işbirlikçisi sermaye çevrelerinin ekonomi ve siyaset alanındaki etkilerinin önlenmesidir. Feodal ilişkilerin ortadan kaldırılması, feodal sömürüye, bizde feodal düzenden miras kalan her çeşit kapitalizm-öncesi sömürüye son verilmesi, bütün Türkiyelilerin, va-

tandaşlık hak ve özgürlüklerinden yararlanan, siyasî bakımdan eşit [redacted] payesine yükseltilmesidir.

Emperyalizm çağında her demokratik devrimci hareket, emperyalist dünya sistemi ile bağlarını koparıp sosyalizme yönelmedikçe, kısır kalmak ve er geç daha önce sağlamış olduğu millî ve demokratik kazançları yitirmek ve yeniden emperyalizmin ve onun işbirlikçilerinin kucağına düşmek tehlikesiyle karşı karşıyadır. Ancak, özellikle geri ülkelerde, Sosyalist Devrimin gerçekleştirilmesi, kapitalist ilişkilerin ortadan kaldırılmasıyla sömürüsüz bir düzenin kurulması, yâni, Sosyalist Devrimin tamamlanarak sosyalist bir toplumun yaratılması, uzun ve meşakkatli bir kuruluş süresini gerektirir. Bir toplumun sosyalist devrim eşiğine varabilmesi için, onun gerçekten bağımsız ve gerçekten demokratik bir toplum durumuna yükselmesi, yani Millî Demokratik Devrim'in bütün görevlerini yerine getirmiş olması şarttır. Ve biz, Türkiye toplumunun önündeki devrimci adımı saptarken, toplumumuzun bu bakımdan gerçek durumunu doğru değerlendirmek zorundayız.

ÇAĞIMIZDA DEMOKRATİK DEVRİM, MİLLÎ DEVRİMDİR DE

Geçmişte, Batıda, bujuvazi henüz devrimci bir sınıf iken, demokratik devrim, burjuvalar sınıfının, toplumdaki feodal düzene karşı bütün güçlerin başına geçmesiyle ve bu güçleri devrim yoluna yöneltmesiyle gerçekleştirilirdi. Bugün artık, dünya yüzünde, demokratik devrimini yapmamış olan ülkelerde, devrimde önderlik edecek kadar devrimci nitelik taşıyan bir burjuva sınıfı yoktur ve olamaz. Onun için klasik sosyalist literatürde çoğunlukla kullanılan «Burjuva Demokratik Devrim» deyimi bugünün şartlarına pek uymamaktadır. Anti-emperyalist, anti-feodal devrim için, «**Millî Demokratik Devrim**» daha uygun bir te-

rimdir. Çünkü emperyalizm çağında Demokratik Devrimi gerçekleştirmemiş olan bütün ülkeler, (istisnasız) emperyalizmin boyunduruğu altındadırlar. Bu boyunduruğun çıplak gözle açıkça görülmesi, ya da maskelenmiş olması, durumu değiştirmez. Çünkü bu çağda emperyalizmin, tahakkümü altında tuttuğu her geri kalmış ülkede ittifakına aldığı gerici sınıflardan biri ve birincisi işbirlikçi kapitalist ise, öteki feodal mütegallibedir ve bu ülkelerde kim, Demokratik Devrimi gerçekleştirmek amacıyla feodal mütegallibeye karşı elini kaldırırsa, aynı zamanda arkasında duran emperyalizme karşı da el kaldırmak ve **Millî Devrim** yapmak zorundadır. Aynı biçimde kim emperyalizme el kaldırırsa aynı zamanda onun taşradaki müttefiki feodal mütegallibeye de el kaldırmış olur. Onun için, sömürülen ülkelerde feodal sömürüyü ortadan kaldırmak, bütün kapitalizm-öncesi kalıntıları silmek isteyen devrimci güçler, feodal sınıfın müttefiki olan emperyalizme ve işbirlikçi sermayeye karşı mücadeleyi de göze almak zorundadırlar. Çağımızda her **antifeodal, Demokratik Devrim**, aynı zamanda emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı bir Millî Kurtuluş Devrimi olmak, ülkeyi ulusal bağımsızlığa kavuşturmayı hedef edinen bir **Millî Devrim** olmak zorundadır. Nasıl ki her **Millî Devrim** de mutlaka **Demokratik Devrim** olmak zorundaysa... Çağımızın Demokratik Devrimlerini **Millî Demokratik Devrim** diye adlandırmamız bundan ötürüdür.

17., 18. ve 19. yüzyıllar Batısında, o dönemin devrimci sınıfı olan burjuvazi, başta köylülük olmak üzere, toplumdaki feodalizme karşı olan bütün sınıfların başına geçerek, kapitalist gelişmeye engel olan feodal üretim ilişkilerini tasfiye eder ve kapitalist gelişme yolunu açardı. Kapitalizm, yıktığı feodal toplum düzeni gibi, bir sömürü düzeni olmakla birlikte, feodal gelişmede daha ile-

ri bir aşamayı temsil etmekte idi ve o dönemde bujuvazinin hegemonyasında Demokratik Devrimi gerçekleştiren ülkenin kapitalist yoldan kalkınması olanağı vardı. Bugün artık, (emperyalist) dünya sistemi kurulalı beri, bir ülkede, Demokratik Devrim sözkonusu olmasa bile, ne tutarlı bir devrimci çizgiyi sonuna kadar izlemeye gönüllü bir burjuvazi vardır, ne de kapitalist yoldan kalkınma olanağı. Toplumda burjuvaziden çok daha devrimci güçler belirmiştir ve bu güçler, çıkarları gereği Demokratik Devrimin sağladığı kazançlarla yetinemezler. Bu yeni devrimci güçlerin çıkarları, Demokratik Devrim aşamasının sona ermesiyle Sosyalist Devrim'e geçişi emreder. Oysa bujuvazi, sınıf olarak varlığına son vereceği için, elbette ki sosyalist devrime karşı olacaktır. Devrim yolunda çok daha ilerilere gitmeye kararlı devrimci güçlerin, burjuvazinin solunda ortaya çıkması, bu sınıfın tutucu bir karektere bürünmesine sebep olmuştur. Burjuvazi devrimci barutunu tüketmiştir ve artık herhangi bir devrimde başı çekmesi sözkonusu olamaz.

Çağımızda kapitalist yoldan kalkınma da bir hayaldir artık. Kapitalist bir ülke, hiç şüphe yok ki, emperyalist dünya sistemi içinde olacaktır, emperyalist pazara bağlı bulunacaktır. Ve kapitalist gelişmenin çok daha aşağı kademesinde bulunan ülke, bu pazar yoluyla, elbette ki, güçlü kapitalist ülkelerin denetimi ve etkisi altında bulunacaktır. Çok gelişmiş ,çok güçlü durumdaki bu emperyalist ülkelerin çıkarı, dünya yüzünde sanayileşmiş, sanayi mamulü satabilen rakip ülkelerin ortaya çıkmalarını önlemeyi emreder. Ve emperyalistler bu engelleme işinde çok ustadırlar. Onun için, 19. yüzyılın sonlarından bu yana, emperyalizmin bir dünya sistemi niteliğine bürünmesinden bu yana, kapitalist yoldan kalkınan tek ülke görülmemiştir. Emperyalizm çağında, kapitalist yol-

dan kalkınan son ülkeler Almanya ile Japonya olmuşlardır. Ve bunların hemen ardından, tarih bu döneme noktayı koymuştur. Sömürülen ülkelerin işbirlikçileri ve bu arada bizim serbest teşebbüsçülerimiz o noktanın çoktan konduğunu pekâlâ bilirler. Ama kapitalist yoldan kalkınma teraneleri ile, ülkeyi emperyalizmin sümürü alanı geri bir ülke durumunda tutmak, onların çıkarlarının gereğidir; onun için siyasî demagojilerinde noktanın altına bir virgül ekleme sahtekârlığını yaparlar.

Emperyalizm çağında, bugün, Millî Demokratik Devrim'in gerçekleştirilmesinde hegemonya, ancak millî burjuvazinin solundaki toplumsal güçlerde, şehir ve köy emekçilerinde olabilir (Bu konuya ileride daha ayrıntılı olarak değinilecektir).

Millî Demokratik Devrim bütün millî sınıf ve zümrelerin devrimidir ve devrimin başarıya ulaşması, bu millî güçler arasında devrimci güçbirliğinin (Millî Cephenin) kurulması şartına bağlıdır. Bütün buhar, devrim pistonunun arkasında toplanmalıdır ki, piston karşı devrim üzerine olanca gücüyle basabilsin. Bu Millî Cephede sınıflar mevzilenmesi devrimin kaderini tayin eden en önemli etkendir.

Devrimde hegemonyamn artık millî burjuavziye geçmesinin bu çağda sözkonusu olamayacağını belirttik. Hegemonyanın, küçük - burjuvazinin Millî Demokratik Devrimin sonuna kadar vardırılması konusunda duraksamalı hareket etmesi kaçınılmaz olan katlarında, orta köylüde ve şehir küçük burjuvazisinde oluşu, demokratik devrimin tam olarak gerçekleştirilerek toplumun sosyalist devrimin eşiğine vardırılmasını tehlikeye düşürür. Millî Demokratik Devrimin zikzaklara sapmadan, duraksamadan sonuna kadar vardırılabilmesi için hegemonyanın Türkiye toplumunun en devrimci güçlerinde olması

şarttır. Proleter-yoksul köylü hegemonyası, yani bu en devrimci güçlerin devrimde önderliklerini öteki devrimci sınıf ve zümrelere kabul ettirmesi ve onların gönüllü desteğini ve iktifakını sağlaması, devrim yolunda kesintisiz ilerlemenin teminatıdır. Bu olmadığı takdirde ve devrim zikzakların duraksamaların, hatta geriye dönüşlerin kaçınılmaz olacağı şartlar içinde geliştiği takdirde, Millî Demokratik Devrimin kendisi tehlikeye düşer.

TÜRKİYE'DE BİR KARŞI DEVRİM OLMUŞTUR

Millî Demokratik Devrimin özelliği şudur ki, bu devrim kendi kendine yeten bir bütün değildir. Ya Millî Demokratik Devrim tamamlanacak ve toplum sosyalist devrim aşamasına geçecektir, yahut da bazı bocalamalardan sonra geriye dönülecek ve karşı-devrim galebe çalacaktır. Türkiye'nin yarım yüzyıllık tarihi, bu ikinci şıkkın nasıl gerçekleştiğini açık seçik gösterir. Gerçekten, Millî Bağımsızlık Savaşımızda ve onu izleyen dönemde devrimin dizginleri, karakteri gereği, kararsızlıklar gösteren bir zümrenin, küçük-burjuva kökenli asker-sivil-aydın zümrenin elinde olduğu için, siyasî bağımsızlık gerçekleştirilmekle birlikte, emperyalizmin iktisadî tahakküm ve sömürüsünün kökünü kazıma yolu tutulamamış (ki bu ancak emperyalizme bağlı olan, ya da onunla bağlar kurma eğiliminde bulunan sınıf ve zümrelerin toplum içinde tam etkisiz hale getirilmesiyle ve Türkiye'nin emperyalist dünya sisteminden çıkarak sosyalizm doğrultusunda tam bağımsız bir iktisadî gelişme yolunu tutmasıyla mümkün olurdu), emperyalizmin dayanaklarından biri olan feodal mütegallibeye karşı mücadele daha çok ideolojik alanda tutulmuş, köklere inilmeyerek bu asalak sınıfları ancak, o da bir süre için, sindirmekle yetinilmişti. Ve böyle kararsız bir politikaya paralel olarak, emekçinin bilinçli ve örgütlü bir güç haline gelmesi-

ne ve ülkenin kaderinin tayininde söz sahibi olmasına engel olunmuştu.

Demokratik Devrim yolunda bu duraksamalar antikemalist karşı-devrime zemini hazırlamıştır. Karşı-devrimci güçler kendileri için elverişli şartlara kavuşur kavuşmaz harekete geçtiler. İkinci Dünya Savaşı yılları konjonktürü, karşı-devrim şartlarının hazırlanması sürecini hızlandırdı. Savaştan sonra uygulanan Filipin demokrasiciliği, karşı-devrimci sınıfların ağır basmasının siyasî üst yapıdaki tezahürüdür. Her yerde olduğu gibi bizde de Filipin demokrasiciliği karşı-devrimin bir ürünü olduğu kadar, onu perçinleyen bir araç da olmuştur.

27 Mayıs 1960'ı izleyen pek kısa bir süre hariç, çeyrek yüzyılı aşan bir tarihî dönem boyunca, Türkiye'nin gidişi karşı-devrim doğrultusunda bir gidiştir. Onun için Türkiye toplumunun önündeki devrimci adım, Atatürk Türkiye'sinin 1930'larda bulunduğu noktadan hareketle devrimin daha ileri aşamalarına geçmek olamaz. O noktadan bu yana karşı-devrimin bize kaybettirdiği devrim doğrultusundaki mesafeyi yeniden kazanmamız ve ancak ondan sonra daha ilerideki devrimci adımları atmamız söz konusudur.

Kemalist Türkiye'yi gerçekleştiren devrim, küçük-burjuva radikalizminin o dönemdeki anlayış sınırları içinde millî bağımsızlık ilkesine sıkı sıkıya bağlı bir devrimdi. Bu devrim halkçı bir devrim olarak tasarlanmıştı.

Kurtuluş Savaşımız sartlarında «... İstiklâlimizi emin bulundurabilmek için heyeti umumiyemizce, heyeti milliyemizce bizi mahvetmek isteyen emperyalizme ve bizi yutmak isteyen kapitalizme karşı heyeti milliyece mücadeleyi caiz gören bir doktrini takip 'eden insanlarız.» diyen Mustafa Kemal, Türkiye'de küçük-burjuva radikaliz-

minin en devrimci bir anındaki Millî Devrim anlayışını ifade etmekteydi.

Şu sözler de Kemalizmin Kurtuluş Savaşı döneminde Demokratik Devrim anlayışının bir ifadesi sayılabilir:

«Türkiye'nin sahibi ve efendisi kimdir? Bu sorunun cevabını derhal birlikte verelim; Türkiye'nin hakikî sahibi ve efendisi, hakiki üretici olan köylüdür. O halde, herkesten daha çok refah, saadet ve servete lâyık olan, ona hak kazanmış olan köylüdür. Onun için Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümetinin iktisadî siyaseti bu temel amacı gerçekleştirmeyi hedef tutar. (Mustafa Kemal'in, B.M.M. üçüncü toplantı yılını açış nutku, 1 Mart 1922.)

Başta Mustafa Kemal olmak üzere, Kurtuluş Savaşımızın yönetici kadrosu olsun, millî savaşın temel gücü olan şehir ve köy emekçileri olsun, verilen savaşın dünya emperyalizminin bütününe karşı bir savaş olduğunu, emperyalist ülkeler arasında ayırım yapan mandacılık gibi tavizci tutumların esirliğe boyun eğmek anlamını taşıdığını biliyorlardı. Bunlar, Kurtuluş Savaşı Türkiye'sinin ezilen dünya halklarının millî bağımsızlık savaş bayrağını elinde tuttuğunun ve Türkiye'nin mücadelesinin dünya sosyalist devrimin paralelinde bir mücadele olduğunun da bilincindeydiler. Mustafa Kemal'in 14 Ağustos 1920'de BMM kürsüsünden söylediği şu sözler bu bilincin ifadesidir:

«Arkadaşlar, hep biliyoruz ki, dünya savaşının son yıllarında Rusya içinde patlak veren devrim, insanların mutlak çoğunluğunu teşkil eden yoksul halk içinde, özellikle bu halkın en çok acıya, zorluğa ve ıstıraba uğramış olan işçi sınıfı içinde eskiden beri mevcut olan sosyalistlik maksat ve amaçlarını ilân etti. Ve bütün insanlığın emperyalist ve kapitalist idarelerin tahakküm ve zalimce sömürüsünden kurtarılmasını amaç edindi; ve son ha-

reket noktası da bu amaca bütün insanlığın katılmasını sağlamak için teşebbüse girişmesi oldu. Ruslarda, çarın müstebit idaresi altında geçen savaş yıllarının daha da ağırlaştırdığı sefalet sonucunda bu duygular en yüksek noktasına varmıştı. Memleketin gayet geniş olmasına ve birçok tabiî şart ve gereklere sahip bulunmasına dayanarak bütün dünyanın emperyalistlerini düşman saymaktan ve onlara savaş açmaktan çekinmediler. Batı emperyalistleri de bütün kuvvetlerini, bütün kudretlerini, bütün araçlarını onlara karşı kullandıkları halde, yaptıkları devrim hareketini bugüne kadar mükemmel bir başarıyla yaşatmayı başardılar. İslâmiyetin en yüksek kaide ve kanunlarını ihtiva eden ileri sosyalizmin bizim dahi mevcudiyetimize kastetmiş olan ortak düşman aleyhine, bugün sağlamış olduğu zafer, bizim için de teşekküre şayan bir neticedir.»

Millî Kurtuluş Savaşı bayrağını yükseltmiş olan bir Türkiye'nin, sosyalist devrim bayrağını yükseltmiş olan Sovyetler Birliğine karşı tutumu böyle idi. 1920'ler Türkiye'si emperyalist dünyayı devrimlerin ve dolayısıyla Türkiye halkının düşmanı sayıyor ve bunu yüksek sesle ilân ediyordu.

Türkiye'nin o noktadan bugün nerelere geldiğini anlamak için, 1950-1960 döneminde iktidarı elinde tutan emperyalizm ve işbirlikçilerinin politika alanındaki baş temsilcisi Demokrat Partinin (bugün iktidardaki AP'nin mirasçısı bulunduğu DP'nin) başı olarak Cumhurbaşkanlığı koltuğuna oturmuş olan adamın, bir Amerika ziyareti sırasında 25 Ocak 1954'de Vaşington'da düzenlediği basın toplantısında söylediklerini ibretle okuyalım. Celâl Bayar şöyle diyor :

«Türkiye'ye yapılan iktisadî yardım zaten yükselmekte olan ekonomik bünyeye kuvvetli bir müzahir olarak

gelmiştir. Türk milletinin satın alma kudretinin artması ve hayat standardının yükselmesiyle, memleket mamûl maddeler, istihlâk maddeleri için büyük bir pazar haline gelmiştir. Yeni kabul edilen bir kanun (Amerikalı «uzman» Randall'ın hazırladığı ve BMM'den geçen yabancı sermayeyi teşvik kanunu sözkonusudur) yabancı sermayenin Türkiye'ye en müsait şartlar altında akmasını mümkün kılacaktır. Hülâsa, denebilir ki, Türkiye'de sarfedilen her dolar mümbit bir toprağa ekilmiş refah ve bereket filizleri verecek bir tohum gibidir.»

Bayar'ın Türkiye'yi, Amerikan emperyalistlerine «mamûl maddeler ve tüketim maddeleri için büyük bir pazar» olarak peşkeş çeken bu demeci, Türkiye'de 1954 yılında anti-kemalist karşı-devrimin tamamlanmış olduğunu, millî bir güç olan kemalist asker-sivil-aydın zümrenin geri plâna itildiğini ve devlet dizginlerinin emperyalizmin işbirlikçisi asalak sınıfların eline geçtiğini ve Türkiye'nin bir kez daha gerilere, 1919'da bulunduğu noktaya yakın yere sürüklendiğini gösteren kesin bir kanıttır. Evet, Türkiye'de bir karşı-devrim olmuştur ve biz Türkiye'nin önündeki devrimci adımın hangi adım olduğunu tesbit ederken bu gerçeği gözönünde tutmak zorundayız.

MİLLÎ DEMOKRATİK DEVRİM

Çağımız Millî Kurtuluş devrimleri ve sosyalist devrimler çağıdır dedik; ama hiç bir ülkenin birincisini gerçekleştirmeden, bağımsız bir ülke, feodal kalıntılardan arınmış, demokratik bir ülke durumuna gelmeden, ikincisini, sosyalist devrimi gerçekleştiremiyeceğini de belirttik. Demokratik devrim aşaması, «yukarıdan kararnamelerle ilga edilemez», «mangalda yakılıp kül edilemez». O halde vesayeti altında olan Türkiye'nin, feodal kalıntıları bağrında hâlâ barındıran bir ülke olan Türkiye'-

nin önündeki devrimci görev, MİLLÎ DEMOKRATİK DEVRİM'i gerçekleştirmektir. O halde bugün Türkiye'de temel devrimci slogan «**Millî Demokratik Devrim**» sloganı, «**Tam Bağımsız ve Gerçekten Demokratik Türkiye**» sloganıdır.

Millî Demokratik Devrim emperyalizmin vesayetine son verecektir. Bu devrimin millî hedefi, Türkiye'deki emperyalist vesayetin baş dayanağı olan yabancı sermayenin işbirlikçi sermayenin, ekonomi ve dolayısıyla politika üzerindeki tahakkümüne son verilmesini emreder. Ülkenin bağımsızlığını gerçekleştirmek amacı ile dış ticaretin, işbirlikçi sermayenin denetiminde olan bankacılığın ve sigortacılığın millîleştirilmesi bu devrimin kapsamına girer. Dış Ticaretin millîleştirilmesi, doğrudan doğruya yabancıya bağlı bir kapitalistler grubunu sömürü olanaklarından tecrit edecek ve Millî Demokratik Devlete büyük malî olanaklar sağlayacaktır. Buna paralel olarak bankacılığın ve sigortacılığın millîleştirilmesi de bu kurumların, şimdiye kadar olduğu gibi, toplumun en asalak sınıfları hesabına ve üreticilerin zararına çalışmaları durumuna son verecek ve iktisadî kalkınmadan önemli etkenlerden biri bulunan kredi kurumlarının gerçek kalkınma uğruna çalışmalarını sağlayacaktır. Bu aşamada, ancak gerçek iktisadî kalkınma ile açıkça çelişen ve özünde sanayi olmayıp, gümrük kanunlarının bazı açıklarından yararlanılarak kolay kazançlar sağlamayı amaç edinen hileli ithalât kurumları olan montaj ve ambalaj sanayii gibi ekonomi kolları, millîleştirmelerin kapsamına alınır. Millî Demokratik Devrim aşamasında Millîleştirmeler bir sosyalizasyon unsuru taşımakla birlikte, güdülen asıl amaç, millî bağımsızlıkla çelişen ekonomi kollarının millî niteliğe kavuşturulmasıdır. Amaç, henüz sosyalizm değildir, emper-

yalist tekellerin ve işbirlikçi sermayenin kal'alarının millî güçler tarafından zaptedilmesidir. Sosyalist kuruluş, yalnız söz konusu ekonomi alanlarını değil, bütün üretim araçlarını toplumun ortak mülkiyeti haline getirmeyi ve insanın insan tarafından sömürülmesi olanağının ortadan kaldırılmasını amaç edinir ki, bu da Millî Demokratik Devrimi izleyecek olan Sosyalist Devrimin görevidir.

Millî Demokratik Devrimin demokratik hedefi, feodal ilişkilerin, ortadan kaldırılmasını ve büyük toprak sahiplerinin olsun, bize feodal düzenden miras kalan tefeci bezirgân sermayesinin olsun, köy emekçileri üzerindeki tahakküm ve sömürü olanaklarına son verilmesini emreder. Millî Demokratik Devrim, topraksız ya da az topraklı köylüleri toprak ve tarım aracı sahibi durumuna getirecek olan ve devletin denetimindeki kredi kurumlarını onların yararına işletecek olan devrimdir. Bir ülkede feodal ilişkilere son vermek demek, uluslaşma sürecini hızlandırmak demektir. O ülkedeki halkların bütün ulusal ve demokratik hak ve özgürlüklerine sahip vatandaşlar topluluğu olarak serpilip gelişme olanaklarına kavuşması demektir. Mütegallibe tahkkümünü ve feodal ilişkilerin her çeşidinin kökünü kazıyacak olan Millî Demokratik Devrim, Türkiye'de gerçek birlik ve dayanışmayı, doğulu olsun, batılı olsun bütün halkın her türlü baskıdan kurtulmuş olarak, eşitlik ve kardeşlik ilişkileri içinde, Türkiye'nin ilerlemesine katkıda bulunmalarını sağlayacaktır.

Millî Demokratik Devrim, ekonomide ve politikada emperyalist vesayetin ve feodal mütegallibe tahakkümünün bütün izlerini ortadan kaldıracağından bağımlılığın ve sömürünün yansısı olan üst yapı kurumlarını da değiştirmekle yükümlüdür. Bu devrim, Filipin demokrasiciliğine son verecek ve bütün ulusal güçlerin bilinçli,

örgütlü olarak ülkenin kaderini tayinde rol oynayabilecekleri demokratik düzeni gerçekleştirecektir. Kültür alanında da emperyalist kültüre ve feodal kültüre karşı durarak ulusal devrimci kültürü yığınlar içinde egemen duruma getirecektir.

Evet, devrimimiz Millî Demokratik Devrimdir. Çünkü tarihimizin şu anında çözümlemek zorunda olduğumuz, önceliği bulunan toplumsal çelişki, emperyalizm ve onun ortakları ile, Türkiye toplumunun ulusal güçleri arasındaki çelişkidir. Bu nitelikte çelişkileri çözümleyen bir devrim, emperyalizmin boyunduruğunu atan ve onun müttefiki asalak sınıfların sömürü olanaklarını ve toplumumuzun gelişmesini etkileme olanaklarını ellerinden alan bir devrim, Türkiye'yi bağımsız ve demokratik bir ülke durumuna yükseltecek olan bir devrim, Millî Demokratik Devrim'den gayrısı olamaz.

Onun için kim derebeylik ilişkilerini barındıran bağımlı bir ülkede, yani Millî Demokratik Devrim aşamasında olan bir ülkede, bu devrimi atlayarak, öncelikle çözümlenecek olan ilişkiyi «proleter-kapitalist çelişkisi» olarak gösteriyor ve böyle bir ülkede sanayide olsun, tarımda olsun, tüm kapitalist ilişkileri ortadan kaldıracak olan sosyalist devrimi öğütlüyorsa, böylesi, Türkiye'nin gerçeklerinden olduğu kadar, bize toplumların devrim yolunu aşamalardan geçerek izlediklerini öğreten bilimsel sosyalizmden de habersiz sol gevezeden başka bir şey değildir.

Kim Demokratik Devrimin hedeflerine giren pratik amaçlardan söz edip, programının sosyalist olduğunu sanıyor ve bunu iddia ediyorsa, örneğin toprak reformu ile ve millî bağımsızlığımızla bağdaşmayan bazı iktisadî faaliyet alanlarının millileştirilmesini «sosyalizm» diye ilân ediyorsa, böylesi neyin sözünü ettiğini bilmemek-

tedir. Kim, hem demokratik devrimi, hem sosyalist devrimi birlikte, bir solukta yapacağını iddia ediyor. «millî bağımsızlık uğruna mücadele sosyalizme giden yolda mücadeledir» anlamındaki, özünde doğru olan bir görüşü soysuzlaştırarak, «biz hem bağımsızlık, hem sosyalizm uğruna mücadeleyi birlikte yürüteceğiz» şekline sokuyor, aşama kavramını silen ve kafaları karıştıran sloganlar ileri sürüyorsa, böylesi de devrimci safları bölmekten ve sosyalist hareketi tecrit etmekten öte bir şey yapmamaktadır.

Böyle bölücü, sekter görüşleri savunmak başka şeydir, Demokratik devrimle yetinilmiyeceğini, devrim yolunda durmanın kaçınılmaz olarak geriye dönüşe varacağı ve bu yüzden demokratik devrim tamamlanıp da sosyalist devrimin eşiğine varıldığında, tercihin ya o eşiği aşmak, ya da geriye dönüş, yâni karşı-devrim olacağı gerçeğini ifade etmek başka şeydir.

BAĞIN ÜZÜMÜNÜ TATMAK İÇİN

Meseleyi aşırı ölçüde basitleştirmek pahasına da olsa, bağımlı geri bir ülke olarak Türkiye'nin durumunu, yabanî bitkilerin sardığı bâkir (çalılık) araziye benzetelim. Çalılığın köklenerek temizlenmesi ve tarlanın sürülmesi demokratik devrimdir diyelim; sürülen tarlaya bağ fidelerinin ekilmesini, tarlanm gübrelenmesini, sulanmasını da sosyalist kuruluş aşamasına benzetelim. O halde bu kıyaslamada sosyalizmi, bağ kütüklerinin büyüyerek üzüm vermesi, bağ bozumu ve üzüm ürünlerinin imalî temsil edecektir.

Bugün Türkiye'de önümüzdeki devrim sosyalist devrimdir diyen kimse, yabanî bitkilerin sardığı araziyi temizlemeden, sürüp hazırlamadan tarlaya bağ fidelerini dikmeye kalkan adama benzer. Böyle davranıldığı takdirde, o fideler bitmeyecek ve adamımız bağın üzümünü

tatmayacaktır.

«Hem millî bağımsızlık mücadelesini, hem sosyalizm mücadelesini birlikte yapacağız» diyen kimse de, «aynı zamanda tarlayı hem yabanî bitkilerden arındıracağım, hem de bir yandan tarlayı süreceğim, fideleri ekeceğim» diyen adama benzer. Çalışmada sıra, aşama hesaba katılmadan böyle çalışıldığı takdirde, öyle bir karışıklık meydana gelir ki, gayretli bağcımız bunun içinden çıkamaz.

Bağın üzümünü yemek isteyen, pekmezinden, şarabından tatmak isteyen kimse, ilk önce yabanî bitkileri köklemek, tarlayı temizlemek ve gerektiği gibi sürmek; ve böylelikle bir sonraki aşamaya, fidelerin dikilmesi aşamasına ulaşmak zorundadır. Nasıl ki, sosyalist düzende gerçek mutluluğu tatmak isteyen bir toplum, ilk önce Millî Demokratik Devrimi gerçekleştirerek ülkeyi bağımsız ve demokratik bir ülke haline getirmek ve sosyalist devrimin eşiğine varmak zorundaysa.

DEVRİM, KİME KARŞI, KİMLE BİRLİKTE

Millî Demokratik Devrim kime karşı, Türkiye toplumundaki hangi güçlere karşı yapılacaktır?

Sınıf çıkarları, Türkiye'nin emperyalist sistem içinde sömürülen bağımlı bir ülke olarak varlığını sürdürmesinde olan, varlığı emperyalist vesayete bağlı bulunan, emperyalizmin yerli ortakları durumunda olan **işbirlikçi sermayeye karşı**, yani emperyalizme doğrudan doğruya bağlı dış ticaret alanını, bankacılığı, sigortacılığı, montaj ve ambalaj sanayiini elinde tutan ve bu en önemli ekonomi kollarında sağladığı olanaklarla Türkiye ekonomisinin tümünü tahakkümü altında tutan ve toplumsal hayatımızın bütün alanlarında büyük ağırlığı olan, emperyalizme doğrudan doğruya bağlı kapitalistlere karşı; ve bu sınıfın müttefiki olarak onunla çıkar ve kader

birliği durumunda bulunan feodal mütegallibeye karşı, yani derebey-toprak kölesi ilişkileri içinde sömürüsünü sürdürebilen feodal ağalara karşı, kapitalist tarım işletmesi görünüşü altında feodal izler taşıyan bir tahakkümü sürdüren ve varlıkları köy emekçisinin demokratik hak ve özgürlüklere sahip eşit vatandaş durumuna ulaşmasına engel olan büyük toprak sahiplerine karşı, feodalizm kanalıyla bugüne intikal etmiş bir kapitalizm-öncesi kategori olan işbirlikçi sermayenin taşradaki en güvenilir dayanağı tefeci bezirgan sermayesine karşı Türkiye'de ulusal güçler dışında sayılması gereken bu asalak, gayri-millî sınıflara karşı...

İŞBİRLİKÇİ SERMAYE

İşbirlikçi sermaye, (burada «komprador» terimini kullanmıyoruz, çünkü sömürgecilere bağlı liman burjuvazisi anlamına gelen bu terim, emperyalizm değil, sömürgecilik döneminin terimidir ve sömürünün çok daha genişlediği, derinleştiği ve yoğunlaştığı çağımızda yeteri kadar kapsamlı değildir), ithalât, ihracat alanında; ithalâtın daha kurnazca bir şekli olan montaj ve ambalaj sanayiinde bankacılık ve sigortacılıkta, yabancılarla ortaklıklar, ya da Türkiye'nin kayda değer bütün zenginliklerini eline geçirmiş olan ya da geçirme çabasında bulunan emperyalizmin baş dayanağı büyük yabancı firmaların ajanlığı alanında doğrudan doğruya egemendir ve iktisadî hayatımızın bu kilit noktalarına dayanarak Türkiye'nin tüm ekonomisini tahakkümü altında tutmaktadır. İşbirlikçi sermaye, sınıf çıkarı gereği, Türkiye'de gerçek sanayileşmeye, gerçek iktisadî kalkınmaya karşıdır. İşbirlikçi sermayenin çıkarı, memlekette emperyalist sömürücülerin uygun gördüklerinin dışında Türkiye vatandaşlarının mülkü olan fabrikaların kurulmasına engel olmaktadır; gerçek sanayi birimi fabrika-

ların bacalarının tütmesini önlemektedir. İşbirlikçi sermaye toplumumuzdaki bütün asalak sınıf ve zümreler arasında en güçlü olanıdır. Ekonominin kan dolaşımını sağlayan kredi kurumları, sigorta kurumları onun kontrolündedir. Sanayide, madencilikte, nakliyatta yedek parça ihtiyacının sağlanması gibi ekonomimizin can damarı sayılması gereken bir alan onun tekelindedir. Ve bu sınıf, İkinci Dünya Savaşından bu yana meydana gelen konjonktürlerin birleşmesi sonucu, ekonomimiz üzerindeki etkisini tam bir tahakküm haline getirebilmiş ve politika alanında da ortağı feodal mütegallibe ile birlikte iktidara sahip çıkacak kadar güçlenmiştir. Bu sınıf çıkarlarını en iyi takdir edebilen, kendi sınıf açısından en bilinçli sınıf olarak son yıllarda kendisi için elverişli şartlardan yararlanmasını bilerek, emperyalizmin de desteği ile, politika alanında asker-sivil-aydın zümreyi ikinci plâna itebilmiş ve hegemonyasını kurmuş, anti-kemalist karşıdevrimi gerçekleştirilmiştir.

FEODAL MÜTEGALLİBE

Karşı-devrimin egemen duruma getirdiği ve iktisadî bakımdan işbirlikçi sermaye kadar güçlü olmamakla birlikte, gene de gerici akımların başlıca kaynağı olması bakımından, toplumsal yaşantımız üzerinde derin etkileri bulunan feodal mütegallibe, ayrı özellikler taşımaktadır.

Feodal mütegallibe, sahip bulunduğu geniş sömürme olanaklarını, yurdumuzda, yirminci yüzyılın ikinci yarısında derebeylik ilişkilerinin sürüp gitmesi gibi utanç verici bir duruma borçludur. Feodal mütegallibe, bileşim bakımından mütecanis olmayan bir gücü temsil eder. Feodal mütegallibe sadece derebey-toprak kölesi ilişkileri içinde tarım emekçisini sömüren feodal ağadan ibaret bir kategori değildir. Kapitalist tarım işletmesi görünüşü altında derin feodal izler taşıyan bir tahak-

kümü sürdüren **büyük toprak sahipleri** de geniş ölçüde bu kategori içinde ele alınmalıdır. Zamanımıza feodal düzen kanalıyla intikal ettiğinden ve varlığı taşrada feodal ilişkilerin devam etmesine bağlı bulunduğundan, tefeci sermayesi gibi kapitalizm-öncesi bir kurumu da bu sınıflandırmaya sokmak gerekir. Feodal mütegallibenin etki alanını değerlendirirken mahallî tüketim için tarımsal üretim esasına dayanan ve kendi kendine yeten **kapalı köy ekonomisi** gibi geniş bir alanında feodal üst yapı kurumlarının gelişmesi için pek elverişli bir zemin teşkil ettiği de gözönünde tutulmalıdır.

Tarihinde hiçbir zaman bir toprak reformu görmemiş olan Türkiye'de feodal ilişkilerin sürüp gitmesi doğaldır. Ama feodal mütegallibe, özellikle son çeyrek yüzyıl içerisinde bizde meydana gelen karşı-devrim sonucu olarak büsbütün güçlenmiştir. Bu bakımdan Türkiye'nin feodal ilişkilerden arındırılması görevi, emperyalizmin vesayetine son verilmesini hedef tutan devrimci görevden ayrı olarak düşünülemez. Feodal ilişkileri küçümsemek, «kalıntı» sözcüğünü yanlış yorumlayarak Milî Demokratik Devrim'in bu ana görevini ikincil hatta daha da önemsiz bir mesele saymak, kesin olarak yanlıştır. Türkiye'de feodal ilişkilerin alanı çok geniştir. Sadece Doğu Anadolu'nun tipik «köy sahibi-toprak kölesi» ilişkileri değil, kapitalist tarımın girmiş olduğu Türkiye'nin öteki bölgelerinde de, kapitalist dış görünüşe rağmen, geniş tarım alanlarında can, mal güvenliği gibi, köylünün mülkiyet hakkı, kanunların geçerliği gibi kapitalist ilişkilerin emrettiği ilkel unsurların bile mahallî mütegallibe tarafından çiğnendiği ve derebeyi zorbalığının egemen kılındığı bir gerçektir. Türkiye'de feodal ilişkiler sadece toprak mülkiyetine de dayandırılamaz. Örneğin hazine topraklarında ve köy topluluklarının mülkü olan mer'alarda

mahallî feodal ağalar tekellerini kurmuşlardır; ve özel silâhlı örgütlerinden aldıkları kuvvetle, hükümet içinde hükümet kesilerek, bu devlet topraklarından yararlanan vatandaşlardan haraç alırlar. Nüfusun dörtte üçü tarımla uğraşan Türkiye'de 40 bin köyün pek büyük bir oranı pazar için değil, mahallî tüketim için tarım yapan, tuz, gaz vb. gibi maddeler dışında kendi kendine yeten kapalı köy ekonomisi şartları içindedir. Böyle bir iktisadî taban, şıhlık kurumu gibi, nurculuk vb. gibi fedoal üst yapı kurumlarının türemesine ve gelişmesine son derece elverişlidir. Feodal ilişkilerin alanını değerlendirirken, kapitalist dış görünüşlü tarım işletmelerindeki feodal kalıntıları olduğu gibi, kapalı köy ekonomisinin bu niteliğini de göz önünde tutmak ve feodal unsuru küçümseme hatasına düşmemek gerekir.

TÜRKİYE TOPRAĞINDAN FEODALİZM FIŞKIRMAKTADIR

Millî Kurtuluş Savaşını izleyen dönemde bir ölçüde gerilemiş olan feodal mütegallibenin İkinci Dünya Savaşı yıllarından bu yana bulduğu gelişme olanakları hakkında bir fikir verebilmek için Güney Anadolu'dan bir örnek verelim. (Ancak, örneğin Güneydoğu Anadolu'dan verilmiş olması, feodal ilişkilerin sadece Doğu illerimize özgü bir şey olduğu yolundaki yaygın yanlış kanıya katıldığımız izlenimi yaratmamalıdır)

Urfa İlinin Harran ovası, ülkemizin en verimli bir tarım bölgesidir. Harran ovası, bundan çeyrek yüzyıl önce henüz tarıma açılmamıştı, bâkir topraktı. Bu ova, Kurtuluş Savaşımızda, Fransız işgâli zamanında, düşmanla işbirliği yapan ve Fransızlar yenilgiye uğratılarak çekilmek zorunda bırakılınca, onlarla birlikte Suriye'ye kaçan birinin mülkü olarak gözüktüğünden, kurtuluştan sonra hazineye mülk kaydedilir. İkinci Dünya Savaşı

yıllarında tahıl karaborsa fiyatlarının baş döndürücü artışı ve nüfusun hızla çoğalması gibi etkenlerle, Urfa mütegallibesi, gözünü Harran ovasına diker. Yalancı şahitler gösterilerek ve başka meşru olmayan yollarla, ova toprakları onar, yirmişer bin dönümlük, hatta daha da geniş parçalar halinde mütegallibe arasında bölüşülür ve 1945'den başlıyarak Harran ovasına iskân başlar.

Buraya kadar olup bitenler olağandır. Yalancı şahitlik, rüşvet gibi şeyler sadece Urfa'ya özgü şeyler değildir toplumumuzda, ama olağan sayılmaması gereken şey, Harran ovasına iskânın tastamam feodal esaslar üzerine yapılmış olmasıdır. Mütegallibe hazineden ele geçirdiği topraklara 1945'i izleyen birkaç yıl içinde (ki bu yıllarda Türkiye çok partili düzene geçmiştir ve bu geçiş bazılarına göre demokratik düzene geçiştir) serf iskân etmiştir ve bugün Türkiye'de Ortaçağ Batısı örneğine en yakın feodal ilişkilerin nerede bulunabileceğini merak edenler, bu ilişkilerin en tipik örneğini Harran ovasında bulabilmektedirler. Feodal ilişkilerin «kalıntı» olduğu, nasıl olsa kendi kendine ortadan kalkmakta olduğu, bu bakımdan önem taşımadığı yolundaki iddialar, Harran ovası örneği (kural teşkil etmese de) göz önünde tutularak değerlendirilmelidir. «Kalıntı» ne kelime? Filipin demokrasiciliği şartlarında Türkiye toprağından feodalizm fışkırmaktadır!

Büyük toprak sahiplerinin bir türlü gelir vergisi mükellefiyetine sokulmaması olgusu, tek başına (ki en muhafazakâr hesaplara göre devlet hazinesinin bu yüzden yıllık kaybı dört milyar liradır), büyük toprak sahiplerinin, varlıklı sınıflar arasında bile imtiyazlı bir durum sağlayacak güçte olduğunun kanıtı sayılmalıdır. Birbirini izleyen iktidarlar, 20. yüzyılın ikinci yarısında dere-

beylik ilişkilerinin sürüp gitmesi gibi utanç verici bir durumu olağan karşılamakla kalmamışlar, destekleri saydıkları ve temsil ettikleri bu asalak sınıfı daha da güçlendirmek için ellerinden geleni yapmışlardır.

Feodal mütegallibe ve genel olarak büyük toprak sahipleri, feodal engelerin temizlenmesine ve demokratik düzenin, (sadece yürürlükte olan Türkiye Anayasasında tanımlandığı şekilde demokratik düzenin) en ücra köylere kadar bütün ülkeyi kapsayan bir ulusal düzen olarak uygulanmasına karşıdırlar. Çünkü, Türkiye'de Anayasa düzeninin kurulması demek, feodal ilişkilerin yıkılması, bütün Türkiye halkının demokratik hak ve özgürlüklere kavuşması gerçekten vatandaş payesine, ulusun bireyleri payesine ulaşması demektir. Ne feodal mütegallibe, ne de müttefiki gayri-millî sınıf işbirlikçi sermaye, böyle bir şeyi gönül rızasıyla kabul etmez.

Türkiye halkının ulus payesine yükselmesine karşı olmak demek, ulusun tam anlamıyla gerçekleşmesine karşı olmak demektir. İşbirlikçi sermayenin ve feodal mütegallibenin bu ulus düşmanlığı, ideolojik alanda kozmopolitizm, ümmetçilik, hilâfetçilik akımları şeklinde belirmektedir. Çıkar birliği ve bilinçli ulus düşmanlığı bu iki gayri-millî sınıfı emperyalizmin koltuğu altında ittifaka sürüklemiştir. Ve işte Millî Demokratik Devrim, bu emperyalizm, işbirlikçi sermaye-feodal mütegallibe üçlü ortaklığına karşı gerçekleştirilecektir.

DEVRİMCİ GÜÇLER

Millî Demokratik Devrim, Türkiye toplumundaki hangi güçlerle hangi sınıf ve zümrelere dayanılarak yapılabilir? Hangi güçler, sınıf ve zümre çıkarları gereği, bağımsız ve demokratik Türkiye'nin gerçekleşmesini özlemektedirler, ya da bu özlemi ergeç duymaları kaçınılmaz bir şeydir? Bağımsız ve demokratik bir Türkiye'nin yaratılmasında payına düşen devrimci görevi yerine getirmesini hangi sınıf ve zümrelerden bekleyebiliriz?

Ulusal topluluğumuz dışında sayılması gereken işbirlikçi sermaye sınıfı ile feodal mütegallibe dışında, Türkiye halkının tümü, **Türkiye proleteryası**, yani modern sanayide, küçük sanayide, zanaat kollarında, ticaret alanında, tarımda işgücünü satarak geçimini sağlayan, üretim araçlarından ve topraktan yoksun şehir ve köy proleteryası; **yarı-proleter unsurlar**, yani önemsiz miktarda toprağa ve üretim aracına ya da bu ikisinden birine sahip bulunmakla birlikte, ailesinin geçimini sağlayabilmek için, hiç değilse yılın belli aylarında, başkasının yanında işgücünü satarak çalışmak zorunda olan ve çoğunlukla proleteryadan da daha yoksul bir hayat süren şehir ve köy yarı - proleterleri; **yoksul köylülük**, yani köy yarı - proleterleri gibi ailesinin geçimine yetmeyen miktarda toprağa ve tarım araçlarına sahip bulunmakla birlikte, çoğunlukla iş bulamadığı için proleter ya da yarı - proleter statüsüne ulaşamayan, Türkiye toplumunun en yoksul

katını teşkil eden kitle; **şehir ve köy küçük - burjuvazisi**, yâni bir miktar üretim aracına ve toprağa ya da bu ikisinden birine sahip olmakla birlikte, başkalarını sömürerek değil, emeği ile yaşayan ve kurulu sömürü düzeni içinde sömürülenler safında yer alan **şehirlerdeki küçük - burjuvazi ve tarım bölgelerinin orta köylüsü**, yani bir avuç asalak dışında Türkiye'nin tüm emekçi halkı.

TÜRKİYE PROLETARYASI

Türkiye proleteryası, ekonomideki durumu gereği en ileri toplum biçimi olan sosyalizme geçişi, kendi sınıf çıkarı gereği sayan, ya da bilinçlendiği ölçüde, sayması kaçınılmaz olan devrimci sınıftır. Proleterya, örgütlenme ve devrimci disiplin ruhunu öteki devrimci sınıflardan daha kolay benimseyebilir. Sosyalist bir düzenin kurulmasıyla bu sınıfın «kaybedeceği yalnız zincirleri, ama kazanacağı koca bir dünya vardır». Onun için sosyalizm asıl onun toplumsal düzenidir. Bu bakımdan, demokratik devrim aşamasında olsun, onu izliyecek olan sosyalist devrimde olsun, proletaryanın sonuna kadar devrimci sınıf olarak, devrimci çizgiyi duraksamasız izlemesi ve tarihî gelişmeye kendi damgasını vurması kaçınılmaz bir şeydir.

Burada şu itiraz ileri sürülebilir: Böyle devrimci bir sınıf olan Türkiye proletaryası, niçin toplumun en devrimci gücü olarak, tekvücut ve bütün ağırlığı ile politika alanında yerini alarak Türkiye'nin tarihî gelişmesi üzerinde gerektiği gibi etkili olamamaktadır? Niçin şehir ve köy proletaryasının geniş çevreleri hâlâ sömürücülerinin partilerine oy verecek kadar bilinçsizdir?

Türkiye proletaryasının hâlâ geniş ölçüde «kendiliğinden sınıf» durumunda bulunduğu, bilinçlenme, «kendisi için sınıf» olma yolunda daha çok savaşlar vermekle yükümlü bulunduğu bir gerçektir. Türkiyenin, tarihinde hiç bir zaman gerçek bir kapitalist gelişme görmemiş olma-

sı, feodal ilişkilerle bağdaştırılmaya çalışılmış olan bağımlı, kısır bir kapitalist ekonomide (5 milyonu bulan açık, gizli işsizler ordusunun baskısı gibi etkenlerle) proleterin yerinin iğretiliği, sanayi işçilerinin büyük çoğunluğunun köyle bağlarını sürdürmeleri ve işçinin yarı köylü vasfını muhafaza etmesi, şehir ve köy arasındaki uçurumun derinliği, Türkiye proletaryasının bilinçlenmesini, kendisi için sınıf niteliğine bürünerek tarihî görevini yerine getirmesini geciktiren etkenler arasında zikredilebilir.

Nedir Türkiye proletaryasının bu tarihî görevi? Durumu gereği toplumun en yüksek bilinçlenme ve örgütlenme potansiyeline sahip en devrimci sınıfı olarak, yığınsal bilinçlenme sürecini, kendisinden, bu bakımdan çok daha elverişsiz durumda olan öteki devrimci güçlere kıyasla, daha önce tamamlamak, meslekî ve siyasî örgütlenmede başı çekmek, yığınlarla en sıkı bağları bulunan bir proleter devrimci partiyi kurma yolunda mücadelesini başarıya ulaştırmak, bu partinin çatısı altında yalnız işçi sınıfının değil, yarı proleter kitlelerin de, yoksul köylülerin de öncü vasfını taşıyan en bilinçli, en yiğit, en fedakâr unsurlarını toplamak ve böylelikle proleter devrimci partiyi şehir ve köy proletaryasının ve yoksul köylünün mücadele örgütü durumuna getirmek, küçük - burjuvazinin yoksul köylüden gayrı saflarının devrimci bilinçlenme ve örgütlenmelerine yardımcı olmak, bütün devrimci sınıf ve zümreler arasında işçi-köylü ittifakı temeli üzerinde kurulu bir Devrimci Güçbirliğini gerçekleştirmek, bu güçbirliğinde önderliğini sağlamak, bütün devrimci güçlerin mücadeleye katılmasıyla ilkönce Millî Demokratik Devrimi yapmak, bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiyeyi gerçekleştirmek, ve ardından sosyalist devrimin gerçekleşmesinde başı çeken Türkiye insa-

nının gerçek mutluluğu tadacağı, insanın insan tarafından sömürülmediği, sınıfsız ileri toplum biçimini yaratmak.

Budur, genel çizgileriyle Türkiye proletaryasının tarihî görevi. Türkiye ekonomisinin bağımlı ve bu yüzden de geri durumunun, proletaryanın bilinçlenme ve örgütlenme düzeyi üzerinde olumsuz etkileri olması gibi, ya da Filipin demokrasiciliği şartlarında (öteki millî güçler gibi) proletaryanın da serbest meslekî ve siyasî örgütlenme olanaklarından yoksun tutulması gibi gerçekler, Türkiye proletaryasının bu tarihî görevini doğru olarak değerlendirmemize engel olmamalıdır. Günlük mücadelemiz daha uzak bir gelecekte ulaşılacak olan uzun vadeli devrimci hedeflere yönelmiş bulunmalıdır. Kısa vâdeli hedeflere ulaşmada sağlıyacağımız başarının uzun vâdeli hedeflere giden yolda, sosyalist topluma giden yolda ileriye doğru atılmış bir adım olduğu bilinciyle hareket etmeliyiz. Ama öte yandan bir çeşit kadercilikten de kaçınmalıyız. Siyasî çizgimiz doğru olsun, yanlış olsun; yığınları devrim yolunda seferber etmede başarılı olalım, olmıyalım; gösterdiğimiz mücadele yeteneği yeterli olsun olmasın; yurt içi ve yurt dışı güçler dengesi gibi şartlar devrim için elverişli olsun olmasın, proletaryanın her yerde, her durumda mutlaka devrimci güçlerin başına geçerek Millî Demokratik Devrimi ve onun ardından da Sosyalist Devrimi gerçekleştireceğine inanmak kadercilik olur ki, bilimsel bir tutum sayılamaz bu. Proleter devrimci hareketin doğru devrimci çizgiden ayrıldığı takdirde, hegemonyayı sağındaki küçük - burjuva radikalizmine kaptırması, hatta daha da kötüsü, karşı- devrime zemin hazırlaması gibi durumlar olabilir. Yakın tarihte bunun örnekleri vardır. Proletaryanın tarihî görevini kavramamız mücadelemize perspektif katmalıdır. Bize, proleter devrimcileri olarak, sorumluluğumuzun bilincini kazandırmalıdır. Yoksa bizi aşırı bir iyimserlik içinde gevşemeye götürmemelidir.

EN ÖRGÜTLÜ SINIF İŞÇİ SINIFIDIR

Bugün Türkiyede işçi sınıfının bilinçlenme düzeyini yansıtan meslekî ve siyasî örgütlenme bakımından durumunu burada kısaca incelemenin gereği var:

Emekçi sınıflar arasında herşeye rağmen, en yüksek bir örgütlenme düzeyine varmış olan sınıf, işçi sınıfıdır. İkibuçuk milyon işçinin, yaklaşık olarak bir milyonu sendikalarda birleşmiştir. Sendikacılığın en kötüsünün hâlâ egemen olmasına rağmen, bu gerçek tespit edilmeli ve üzerinde düşünülmelidir. Ama öte yandan Türkiye işçisi bugün gerçek sendikalar içinde, yani işçilerin kendiliğinden gelme ekonomik mücadele hareketi sonucu, patronlara ve onların iktidarına rağmen bizzat işçilerin kurduğu, namuslu bir direnmede bulunan sendikalar içinde birleşme mutluluğuna henüz erişmiş olmadığı da bir gerçektir.

Sendikacılığımız yakın geçmişte ilginç aşamalardan geçmiştir: 1946 yılında, işçi sınıfını kendi siyasî örgütünü kurma olanaklarından yoksun tutmak amacıyla kabul edilmiş olan Ceza Kanununun 141. ve 142. maddeleri yerli yerinde kaldığı halde, Büyük Millet Meclisinden geçirilen bir Anayasa değişikliği ile, sınıf esası üzerine örgütlenme olanağının belirmesi sonucu, Türkiyede kırkı aşan meslek kolunda 600'ü aşan sendika bir kaç ay içinde yerden mantar biter gibi kuruldu. Zamanın CHP iktidarı, genel çizgileriyle sağcı, ana muhalefet partisi DP ile emperyalizme yaranma ve irticaa taviz yarışına girişmiş bir iktidar olarak provakasyonlara ve faşist teröre başvurdu ve bu sendikaları kapattı. Ama işçi sınıfının, her şeye rağmen, meslek örgütleri içinde birleşmeye kararlı olduğunu gören egemen çevreler, kısa bir süre sonra, emirlerindeki devlet kurumlarından da yararlanarak, sendika kurma işini biz-

zat kendileri ele aldılar. Daha sonra Amerikan sendikacılık uzmanları da (ki bunlardan başta gelenlerin CIA ajanları oldukları Amerikan basınında açıklanmıştır) bu işe katıldılar. Tezgâhlanan şey gerçek sendikacılık değil, bağımlı ülkelerin Filipin demokrasiciliği sendikacılığı idi; yani sarı sendikacılığın emperyalizmin sömürü alanı olan geri bırakılmış ülkelere özgü biçimi. Ogün bugün Türkiye sendikacılığında kayda değer bir öz değişikliği olmamıştır. Amerikan devşirmesi gangster sendikacı tipi, sarı sendikacılık oyununun baş aktörü olarak sahnede yerini muhafaza etmektedir. Türkiye işçisini namuslu sendikacılığa kavuşturma görevi, henüz başarılması gereken önümüzdeki bir görevdir. Sendika saflarında olsun, saflar dışında olsun, gittikçe güçlenen işçi direnmeleri, Türkiye işçisinin bu görevin bilincine varmakta olduğunu göstermektedir.

İŞÇİ SINIFININ SİYASİ ÖRGÜTLENMESİ

Filipin demokrasiciliği şartlarında işçi sınıfının siyasî örgütlenme bakımından durumu da pek farklı değildir. Bu düzende gerçek sendikalar içinde birleşme olanağından yoksun tutulan işçiler, kendi öz siyasî örgütleri ile politika alanında yerlerini alma ve böylelikle Türkiye'nin tarihî gelişmesini etkileme olanağından da yoksundurlar. Politika sahnesinde bir TİP'in var oluşu bu gerçeği değiştirmemektedir.

TİP, başlangıçta egemen çevrelerin onayı ve kurulu sömürü düzenini korumakla görevli organların desteği ile tertiplenmiş bir icazetli sosyalizm oyunu olarak ortaya çıktı. Güdülen amaç, 27 Mayıstan sonraki dönemde sola açılışı Filipin parlamenterizmine kanalize etmekti. 12 kişilik TİP kurucularından üçünün polis çıkması ve bu kurulda iyi niyetli sayılabilecek bir kaç kişi bulunmakla birlikte bilimsel sosyalizmi benimsemiş tek bir ferdin olmaması gerçeği, icazetli sosyalizm oyununu açığa vuran

belirtilerdendir. İlk gününden beri, bütün engellemelere rağmen, TİP'in çatısı altında, birçok gerçek sosyalistin barınabilmiş olması bu durumu değiştirmez.

Türkiye'de proleter devrimci hareketin örgütlenme susuzluğu öylesine büyüktür ki, burada da kısa bir süre içine doğanın kanunu işlemiş ve aynı çatı altında icazetli sosyalizmin, oportünizmin inkârı olan, bu oportünizmin mezar kazıcısı olan proleter devrimci grup gelişmiştir. TİP içinde proleter devrimci grubun, oportünizmin çeşitlerine karşı vermekte olduğu mücadele, TİP üyesi olsun, bu partinin oportünist yönetimi tarafında nihraç edilmiş bulunsun, ya da 141., 142. maddeler gibi, siyasî partiler kanununun ve seçim kanununun bazı hükümleri gibi antidemokratik engeller yüzünden bir siyasî partiye katılma olanağından yoksun tutulanlar olsun, tüm sosyalistlerin meselesidir. Bugün proletaryayı kendi siyasî örgütüne kavuşturma uğruna mücadele, TİP içinde, ilçe ilçe, il il verilmektedir. Bu, azim ve sabır gerektiren çok yönlü, çetin bir mücadeledir. Anlaşılmıştır ki, proleter devrimci siyasî örgüt denen o duvar bir hamlede değil sürekli mücadele ile tuğla tuğla örülecektir. Bir ilçede oportünizmin yenilgiye uğratılması ve yönetimin devrimci gereklerin bilincinde gerçek sosyalistlere geçmesi örülmekte olan duvarın gediğine bir tuğlanın yerleştirilmesidir.

Aybar - Aren oportünizminin devrimci eyleme karşı tutumu yüzünden sosyalist hareketin ağırlık merkezi uzun süre TİP dışındaydı. Bugün de durum değişmiş değildir. Emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı millî demokratik mücadele genellikle TİP dışında verilmektedir. TİP içindeki proleter devrimcileri, partili olarak değil, proleter devrimcileri olarak ve parti yönetimine rağmen bu mücadelede yer almaktadırlar. Ama şimdi artık TİP'i örgüt olarak proleter devrimci hareketin içine sok-

ma mücadelesi vermekteyiz. Bu yolda atılacak ilk adım, TİP'i proleter devrimci bir yönetime kavuşturmaktır. Bu mümkündür.

Böyle bir sonucun elde edilmesi, Türkiye'de sosyalist hareket için büyük bir başarı olacaktır. Bu dönemde, bütün Türkiye'de gerçek sosyalistlerin birinci görevi önümüzdeki TİP Büyük Kongresinin Türkiye'de gerçek sosyalist hareketin kongresi olmasını sağlamaktır. Proleter devrimci hareketin sesini gerektiği gibi duyurabileceği bir Büyük Kongreyi toplayabilmek, Türkiye proletaryasının ve yoksul köylülüğünün siyasî örgütlenme yolunda son derece önemli bir ileri adım atması demektir. Bu yolda başarılı bir adım, Filipin demokrasiciliğinin demokratik hak ve özgürlükleri kısıtlayan sınırlarının aşılması ve gerçekten demokratik bir toplum doğrultusunda yol alınması anlamını taşır.

AYDININ «DEVRİM» DEDİĞİ ŞEY

Bizde işçi sınıfının geniş çevrelerinin henüz gerici güçlerin etkisi altında bulunması durumu karşısında, bazı «ilerici» aydınların proletaryanın devrimci potansiyelini küçümseme eğilimi gösterdiklerine tanık olunmaktadır. Türkiye proletaryasının aydın «devrimcilere» biraz kuşku ile baktıkları bir gerçektir. Ama bu konuda bir hüküm verirken unutmamak gerekir ki, bizde küçükburjuva kökten gelme aydınların önderliği altında gerçekleştirilen sınırlı reformların, anti-feodal hareketlerin hiç biri, bugüne dek emekçiye somut olarak kayda değer bir kazanç sağlamamıştır. Bunun sonucu olarak şehir ve köy emekçisi, aydın zümreye karşı bir ölçüde şartlanmış durumdadır. Aydının «devrim» dediği şeye şüphe ile bakmaktadır. Ve bunda pek haksız da değildir. Üstelik, bizde çok partili politika gerçek burjuva parlementer demokrasisi değil, emperyalizmin ve işbirlikçilerinin

sömürü ve tahakkümünü perçinleyen bir karşı-devrim olarak geliştiğinden, Türkiye emekçisi, parlamentarizm tarihimiz boyunca, her seferinde, kendi dışında olan asalak sınıf ve zümreler arasında bir tercih yapmak zorunda bırakılmıştır. Bu durumda proletaryayı Filipin demokrasiciliği şartlarında imkânsız olan bir şeyi yapamıyor diye, şartlanmalardan kendisini kurtarıp, bağımsız bir güç olarak, politika alanında yerini almıyor diye suçlamak, kendi kavrayış yeteneksizliğimizi görmezlikten gelerek, devrimci sorumluluğumuzu unutarak, objektif gerçeği suçlamak demektir. Türkiye proletaryasının devrimci güçler safında yerini tespit ederken bazı tarihî konjoktürlerin birleşmesi sonucu meydana gelen bazı şartlanmaların değil, bu sınıfın ekonomideki yerini gözönünde tutmamız gerekir. Bunu yaptığımız anda Türkiye proletaryasını, toplumda en devrimci güç olarak, devrimde hegemonyasının, Millî Demokratik Devrim'in kesintiye uğramadan tamamlanması için ve Türkiye'nin sosyalist devrimin eşiğine varır varmaz o eşiği aşabilmesi için şart olduğu gerçeğini bütün açıklığı ile görürüz.

SOSYALİZMİ YAYMA İŞİ PROLETERİN İŞİDİR

Son zamanlarda proleter devrimci hareketin birçok sloganlarına sahip çıkar görünerek, hareketimizi proleter devrimci çizgiden saptırma amacını güden çabalara tanık olduk. Küçük-burjuva unsurun güçlü bulunduğu Türkiye gibi bir ülkede eportünizmin yeni yeni tezahürleriyle karşılaşmamız olağandır. Yeni oportünizmin genel olarak proleter devrimci teori ve özel olarak da Türkiye'nin gerçekleriyle çelişen tekerlemelerini bir bir ele alıp çürütmek bu broşürün kapsamına girmez. Bu, yazılı ve sözlü olarak yapılmıştır (*) ve gerektikçe yapılacak-

(*) Örnek olarak bk. **Aydınlık** Sayı 15, 16, 17.

tır da. Burada, yalnız bunların son zamanlarda sık sık ileri sürdüğü işçi sınıfının sosyalist bilinçlenme ve örgütlenmesi ile ilgili yanlış tutumuna değinmekle yetineceğiz.

İşçi sınıfının kendiliğinden gelme sınıf mücadelesinin sendikacılığı doğurduğu gibi sosyalizmi doğurmadığı, sosyalizm ile sınıf mücadelesinin «birbirine paralel olarak geliştiği, bunların ayrı ayrı koşullarda meydana geldiği» doğru görüşünden hareket eden yeni oportünistler Türkiye'de işçi sınıfının bilinçlendirilmesi işini, burjuva ya da küçük-burjuva kökenli aydınların tekelinde bir şey saymaya kadar gitmişlerdir. Bunlar, Lenin'in 1902 de yazdığı **«Ne yapmalı?»** kitabında K. Kautsky'den bir aktarmaya dayanarak ileri sürdüğü görüşe atıfta bulunmakta ve Leninist örgüt, ajitasyon ve propaganda ilkeleri ile asla bağdaşmayan sonuçlara varmaktadırlar.

Ne Yapmalı?'ya aktarılan, Kautsky'in daha dönekliğe yoluna sapmadan çok önce yazmış olduğu doğru sözler, «modern sosyalizmin ilk şekillenmesi» ile ilgilidir. Bu pasajın bir kısmını buraya aktaralım

«Bugünün sosyalist bilinci ancak derin bir bilimsel bilgi temeli üzerinde yükselebilir (...) Bilimin taşıtı proletarya değil **burjuva aydınlar zümresidir** [Altını çizen K Kautsky] Modern sosyalizmin **ilk şekillenmesi** [Altını biz çizdik], bu zümre üyelerinin birey olarak kafalarında olmuştur. Ve onlar bunu, entelektüel bakımdan daha gelişmiş olan proleterlere iletmişlerdir ve proleterler de modern sosyalizmi, şartların mümkün kıldığı yerlerde. proleter sınıf mücadelesine sokmuşlardır. Demek ki, sosyalist bilinç, proleter sınıf mücadelesine dıştan ithâl edilmiş bir şeydir. Bu meselenin içinde kendiliğinden (...) meydana gelmiş bir şey değildir...» (Kautsky'den aktaran V.İ. Lenin, **Ne Yapmalı**, Sol Yayınları, s. 51).

Yani «modern sosyalizmin şekillenmesi», başka bir deyişle marksizm, «kapitalizmin yarattığı yoksulluk ve soysuzlaşmaya karşı mücadeleden hareket» etmekle birlikte, kendinden önce birikmiş olan bilgi temeline dayandığından ve bu bilgiyi, şartları gereği, proletarya değil, burjuva kökenden gelme aydınlar edinebileceklerinden, çağdaş sosyalizmin şekillendirme işini başaranlar proleter değil, aydınlar olmuştur .«Modern sosyalizmi ilk şekillendiren» Marx ve Engels, işçi sınıfından değillerdi. Onlardan sonra gelen ve emperyalizm çağının marksizmini «ilk şekillendiren» Lenin de işçi değil, aydındı. Ama bundan, bugünün Türkiye'si şartlarında, sosyalizmi proleterlere iletme işinin burjuva kökenli aydınların işi olduğu, hatta bu işin onların tekelinde bir şey olduğu sonucunu çıkartamayız. «Modern sosyalizmi, şartların mümkün kıldığı yerlerde proleter sınıf mücadelesine sokanlar», «entelektüel bakımdan daha geniş olan **proleterlerdir.** (Altını biz çizdik) Marks ve Engels, geçen yüzyılın Almanya'sı şartlarında kendilerinden önce birikmiş olan bilgi temelini sindirmiş iki aydın olarak ortaya atılıp modern sosyalizmi (marksizmi kurmuşlardır; ama, marksizmi Almanya'nın proleter yığınlarına yayan ve benimsetenler tornacı Bebel, liman işçisi Thaelman gibi işçi kökenden gelme liderlerdir.

Önemle belirtilmelidir ki, Lenin'in bir parçası yukarıya aktarılan Kautsky'den alınma pasaja dayanılarak yürüttüğü polemikte gütmüş olduğu amaç, 20. yüzyılın başlarında Rusya'da, işçi sınıfının siyasî mücadelesinin gereğini reddeden **ekonomizmi eleştirmekti,** başka şey değil. Lenin işçi sınıfı hareketine sosyalist bilincin dışardan geldiği yolundaki bu görüşünü sadece bir defa 1902'de **Ne Yapmalı'da** kısaca ifade etmiş ve ondan sonra, ölümüne dek, 22 yıl boyunca, aynı konu üzerinde bir daha durmamıştır. Ama öte yandan Lenin'in Babuşkin'ler

gibi, Şelgunov'lar ya da Halturin'ler gibi işçileri bilinçlendirme görevini en başarılı tarzda yerine getiren Rus işçi liderlerine karşı büyük hayranlık duyduğunu ve onları örnek olarak gösterdiğini bilmekteyiz.

Proleter yığınlarına sosyalist bilinci götürecek olanlar, «entelektüel bakımdan» daha gelişmiş olan proleterlerdir. Proletaryaya sosyalist bilinci götürme işini, sosyalizm modasına uymuş karnı tok, sırtı pek, burjuva çocuklarının, konforlu evlerden gelerek, günde sekiz-on saat balyoz sallanmış olan işçiye, yarı aç çoluk çocuğunu düşünen işçiye, nutuk atmasıyla başarılacağını sanmayalım. Proletarya ya sınıf bilincini, onun çektiğini çeken, onun dilini konuşan, bilinçli işçi kardeşleri götürecektir. Şu anda bile Türkiye'de en başarılı sosyalist ajistasyon ve propaganda örneklerini, aydınlar değil, işçiler ve köy emekçileri vermektedirler. Kautsky'nin yukarıya aktarılan sözlerini yanlış yorumlayarak, burjuva kökenli sosyalist aydınları proletaryanın baş eğiticileri olarak gösterme çabası ve hele proleter devrimci partiyi işçilere bilinç götüren, «işçi sınıfı dışında» bir aydınlar kulübü olarak düşünme eğilimi, burjuva kökenli aydının kendini beğenmişliğinin, onun proleterlerin entelektüel yeteneklerini küçümsemesinin dışa vurmasından başka bir şey değildir.

YOKSUL KÖYLÜLÜK, YARI-PROLETERLER

Türkiye'de nüfusun dörtte-üçü yani yaklaşık olarak 25 milyon insan tarımla geçinir. Ve bunun % 69'u, tarıma elverişli toprakların ancak dörtte-birini işlemektedir. Tarım proletaryasının genellikle büyük kapitalist tarım işletmelerinde çalıştığını kabul edersek bu duruma göre, yaklaşık olarak 18 milyon insan yani halkımızın çoğunluğu, ilkel, kısır (Türkiye'de dönüm başına ortalama 140 kg. buğday alınırken, Bulgaristan'da 250 kg. alın-

maktadır) sefalet düzeyinde cüce tarım işletmelerinde, en derin bir yoksulluk içinde varlığını sürdürmektedir. Türkiye toplumunda yoksul köylülük en çok ezilen kitledir. Bu bakımdan işçi sınıfımızı bile geride bırakır. Öyle ki, Türkiye'de yoksul köylü durumundan şehir proletaryası durumuna geçiş, köy emekçisinin hayatında özlenen bir değişikliktir. «Ayı ini köyler»den gelen köylü ailesi için sekiz-on can barındığı gecekondu kulübesi, toprak yolunda akar çeşmesiyle, tepesinde yanan küçük elektrik lâmbasıyla, fırınında has ekmeğiyle, çocuğu için ilkokulu, yazlık sinemasıyla, dünya cenneti gibi gelmektedir. Şehir ve köy arasındaki uçurum, hiç değilse bir süre için, proleterleşen köylünün bilinçlenmesini geciktiren bir etken olmaktadır ve yoksul köylülükten şehir işçiliğine geçen emekçi, kısa vadede, devrimci bilinçlenme bakımından bir ilerleme değil, bir gerileme kaydetmektedir.

Sınıfların saptanmasında temel ölçüt, sınıfın mülkiyet ilişkilerindeki yeri olmakla birlikte, bunu devrimci bilinci tayin eden katı bir kalıp olarak almak, sömürü, zulüm ve yoksulluk gibi etkenleri hesaba katmamak yanlış bir tutumdur. Tarihte yoksul düşen soyluların, soyluluklarına rağmen, emekçi halka yaklaşarak devrimci kesildikleri; zengin soyluların ise, aynı sosyal kökenden geldikleri halde, karşı-devrimci olarak onların karşılarına dikildikleri ve bu mevzilenmede, varlıklı olup olmamanın tayin edici etken rolünü oynadığı çok görülmüştür. Gelişmiş kapitalist ülkelerde burjuvazi, işçi hareketini soysuzlaştırmak için, işçinin devrimci bilincini törpülemek için, azçok varlıklı bir işçi zümresi, bir işçi aristokrasisi yaratma çaresine başvurmuş ve bu girişiminde başarı sağlamıştır. Çünkü batılı kapitalist bilmektedir ki, işçinin ve genellikle emekçinin yoksulu devrim-

ci olur, aristokratı ise, ılımlı-reformist olur.

Yoksul köylülüğün proleterleşmeyi bir ölçüde kurtuluş sayması olgusu, Türkiye gibi ülkelere özgü bir haldir. Bu yüzdendir ki biz, Türkiye'de, genel olarak köy küçük-burjuvazisinin ve özel olarak da yoksul köylülüğün durumunu değerlendirirken, başka zamanlarda, başka tarihî şartlarda Avrupa küçük-burjuvazisi için söylenmiş olan ve o tarihî şartlar için kesinlikle doğru olmakla birlikte bizim gerçeklerimize uyfnayan sözleri tekrarlamakla yetinmek gibi bilimselliğe aykırı bir yolu tutamayız. Türkiye'de köylülüğün durumunu devrim açısından incelerken zaman ve mekân unsurunu hesaba katmadan aktarmalarla bir çözüm bulmaya kalkarsak çok yanılırız. Yapılacak şey, burada da sosyalizmin bilimsel metodunu, yaratıcı bir ruhla ve yürekle Türkiye gerçeklerine uygulamaktır.

Türkiye'de bugün nüfusun yaklaşık olarak yarısını teşkil eden yoksul köylülük, muazzam bir devrimci potansiyel güçtür. Bu devrimci gücü gerektiği gibi hesaba katmayan her strateji daha başından başarısızlığa mahkûmdur. Yoksul köylülüğün Türkiye toplumunun en yoksul, en büyük mahrumiyetlere göğüs geren, en çok ezilen kitlesi oluşu, onun devrimci niteliğini tayin eden bir etkendir. Yoksul köylü, başkasını sömürerek değil, kendi emeğiyle geçinen bir kitledir. Kendisini yoksulluğuna bağlayan bir zincir olan cüce ve kısır köylü ekonomisinin gerektirdiği bir taşlı tarlaya ve bazı ilkel tarım araçlarına sahip olduğu gerekçesiyle yoksul köylü ile proletarya arasına aşılmaz duvarlar çekemeyiz. Bir kere, bu kitlenin pek önemli bir kısmını yarı-proleterler teşkil eder. Ve bu yarı-proleterlerin proleter yanı çok kez ağır basar. Bu konuda kesin rakamlar olmadığına göre, ülkenin değişik bölgelerinde gözlemlere dayanarak sonuçlar çı-

karmaya kalkarsak, diyebiliriz ki, bu yoksul köylü kitlesinin yarı-proleter olmayan kesimi, yarı-proleter ya da tam proleter bir statüye geçme olanaklarına sahip bulunmadığı için, böyle bir mutluluğa erişemediği için, köylü kalmaktadır. Yani gerçekte yoksul köylü, bir işsiz yarı-proleterdir.

Geçen yüzyılın ortalarında Avrupa şartlarında ortaya atılan «Bütün dünya işçileri birleşiniz! Zincirlerinizden başka kaybedecek bir şeyiniz yok...» sloganını bugünün Türkiye'si şartlarına uygulayarak diyebiliriz ki, bizde yoksul köylülüğün, sömürü düzenine karşı birleşmekle kaybedeceği şey, şehir işçisinin kaybedeceği zincirlerinden daha da ağır bir zincirdir. Yoksul köylülük, tıpkı proletarya gibi gerçek mutluluğu ancak sosyalist düzende tadacaktır. Çünkü en köklü bir toprak reformu bile, büyük toprak sahiplerinin tahakkümüne son veren en başarılı bir demokratik devrim uygulaması bile geniş yoksul köylü yığınlarına ancak kısa vaadede bir nefes alma olanağı sağlıyabilir. Ama yoksul köylülüğün meselesine bir çözüm getiremez. Kesin çözümü sosyalist devrim getirecektir. Onun için sosyalist düzen, Türkiye yoksul köylülüğünün de düzenidir.

Yoksul köylülük gibi muazzam bir devrimci kitleyi bilinçlendirme ve örgütlendirme; onun aktif bir güç olarak devrimci eyleme katılmasını sağlama görevi, proleter devrimci hareketin omuzlamak zorunda olduğu bir görevdir. Bu görevi sağımızdaki küçük-burjuva radikalizmine bırakamayız. Türkiye'de Doğu Avrupa'nın radikal köylü hareketleri ya da Çarlık Rusya'sında olduğu gibi köylüyü kucaklayan bir Devrimci-Sosyalist (S.R.) parti olmamıştır ve olmayacaktır. Türkiye küçü-burjuva radikalizminin eylem alanı orta köylülüğü ve şehir küçük-burjuvazisini kapsayan alandır. Yoksul köylülük,

şehir ve köy proletaryasıyla kaynaşma ve kader birliği durumundadır. Onun bu durumu, siyasî örgütlenmesine de yansıyacaktır. Bilimsel sosyalizmin ideolojik silâhıyla kuşanmış olan Proleter Devrimci Parti, sadece Türkiye proletaryasının öncü müfrezesi olmakla yetinemez. Bu Parti, yoksul köylülüğün de siyasî örgütü olarak, saflarında yoksul köylülüğün en bilinçli, en fedakâr devrimci çocuklarına yer verecektir. Yoksul köylü kitleleriyle en sıkı bağlar kurabilen ve bu kitle içinde öncü görevini yerine getirebilen bu militanlar, proleter devrimci Parti içinde işçi kardeşleriyle her bakımdan eşit olarak saf tutacaklardır.

Her ne kadar marksizm, işçi sınıfının sömürüsü üzerinde yükselen kapitalizmin yarattığı yoksulluk ve soysuzlaşmaya karşı proletaryanın mücadelesinden hareket ederek, kendinden önce birikmiş olan bilgi temeeli üzerinde kurulduysa da, onu işçilerin tekelinde bir şey olarak düşünmek yanlıştır. Bilimsel sosyalizm bütün ezilenlerin ideolojik silâhıdır.

Türkiye şartlarında, yoksul köylülüğün proleter devrimci siyasî örgütle ilişkisi, proletarya dışındaki öteki sınıfların ilişkisinden çok farklıdır. Elbette ki, proletaryanın partisinin kapıları, hangi sınıftan gelirse gelsin, partinin programını, tüzüğünü ve disiplinini içtenlikle kabul eden herkese açıktır. Böylece partiye sosyalizmi benimsemiş olan burjuvası da, toprak ağası da girebilir. Ama ciddî bir örgüt böylelerini kendi sınıflarıyla bağlarını kesin olarak koparmaları şartıyla kabul eder. Ama yoksul köylü saflarından gelen bir proleter devrimciden bunun tam tersi istenecektir. Ondan Türkiye toplumunun en yoksul, en çok ezilen kitlesini teşkil eden yoksul köylülükle en sıkı bağları kurması ve proleter devrimci örgütün mücadelesinin bu devrimci kitleyi kucaklaya-

bileceği olanakları sağlaması istenecektir. Çünkü Türkiye şartlarında proleter devrimci örgüt yalnız işçilerin değil; yalnız yarı-proleterlerin değil, aynı zamanda yoksul köylülüğün de öz örgütü olmakla yükümlü bulunmaktadır.

KÜÇÜK-BURJUVAZİ

Bu başlık altında, burada, orta köylülüğü, şehir küçük-burjuvazisini (esnaf ve zanaatkârı) ve küçük-burjuva kökenli asker-sivil aydın zümreyi ele almakta, küçük-burjuvazi kapsamına bu üç kategoriyi sokmaktayız.

Emperyalizmin ve işbirlikçilerinin sömürü ve tahakküm alanı olan Türkiye'de, küçük-burjuvazi, bir devrimci güçtür. Küçük-burjuvazinin bazı tutucu çevrelerinin gerici davranışlarını, bu sınıfın da, proletaryanın bazı kesimleri gibi, bir şartlanma içinde olduğunun kanıtı olarak değerlendirmeliyiz. Ama bu durum, temel kuralı, her sınıf ve zümrenin er geç ekonomideki yerinin gerektirdiği tutumu benimsemesinin kaçınılmaz olduğu kuralını değiştirmez.

Şehir ve köy küçük-burjuvazisi, bir miktar üretim aracına ve toprağa sahip bulunmasına ve kimi durumlarda işgücü kiralamasına rağmen, daha çok emeğiyle yaşayan ve kapitalist düzende sömürülen bir sınıftır. Orta köylü ekonomisinin tarımda oldukça geniş bir alanı kapladığı ve şehirlerde de küçük üretimin yaygın bulunduğu Türkiye'de, küçük-burjuvazi sayıca da önemlidir. İşbirlikçi sermayenin egemen bulunduğu, feodal ilişkileri barındıran bağımlı bir düzenle sınıf çıkarı asla bağdaşmayan küçük-burjuvazi, bilinçlendiği ölçüde, kitlesiyle Millî Demokratik Devrimden yanadır. Küçük-burjuvazinin hiç değilse bir kesiminin, sosyalist devrim aşamasında da, devrimci güçler safına katılması beklenmelidir.

KÜÇÜK-BURJUVAZİ PROLETARYADAN GERİ DURUMDADIR

Bugün Türkiye'de, Filipin demokrasiciliği şartlarında, küçük-burjuvazinin meslekî ve siyasî örgütlenme bakımından durumunun proletaryanın durumundan üstün olmadığı besbellidir. Şehir küçük-burjuvazisinin (esnafın, zanaatçının) meslek örgütleri olma iddiasında bulunan dernekler, gerçek meslek örgütleri olmaktan çok işbirlikçi asalak sınıfların ellerinde tuttukları iktidar yoluyla şehir küçük-burjuvazisi üzerindeki denetleme görevini yerine getirmektedir. Tarım bölgelerinde de köylünün ürününü değerlendirmek amacıyla, asalak sınıflara karşı iktisadî mücadele silâhı olarak gerçek meslek örgütleri yok sayılabilir. Kurulan satış kooperatifleri genellikle gerici iktidarın denetiminde ve asıl amacı gerçek kooperatifleşmeyi önlemek olan örgütlerdir. Bizde en ilkel biçimi ile bile bir kooperatifleşme olmadığı içindir ki, ihracat konusu olan tarım ürünlerimizin dış piyasadaki nihaî değerinden Türkiye tarım üreticisine kalan oran, bir skandal teşkil edecek derecede düşüktür. Bu durum, tarım bölgelerinde hüküm süren derin yoksulluğun nedenlerinden biridir.

Türkiye işçisi nasıl namuslu sendikacılık özlemi içinde ise, Türkiye köylüsü de namuslu kooperatifçilik özlemi içindedir. Bu, köylünün toprak özleminden hemen sonra gelen bir özlemdir. Köylünün her geçen gün gelişmekte olan direnme hareketleri, Anayasanın toprak reformunu emreden hükümlerinin uygulanması uğruna köylü mücadelesi, bu özlemlerin bir ölçüde dışa vurmasıdır.

Siyasî örgütleme bakımından da küçük-burjuvazinin, kendi siyasî örgütü ile, politika alanında ağırlığını duyurma olanağından yoksun bulunan proletaryadan üs-

tün bir durumda olduğu söylenemez. Türkiye'de bugün, şehir ve köy küçük-burjuvazisinin gerçek temsilcisi olan, bu sınıfın gerçek özlemlerini temsil eden, ulusal bağımsızlıktan yana, köklü demokratik reformlardan yana küçük-burjuva radikalizminin siyasî örgütü henüz yoktur. Bu demokrasicilik oyunu düzeninde, küçükburjuva radikalizmi de, ancak bazı statükocu pratilerde bir hizip hareketi olarak tezahür edebilmektedir.

ASKER-SİVİL AYDIN ZÜMRE

Türkiye toplumunda pek önemli bir yeri olan, çoğunluğu küçük-burjuva kökenden gelme asker-sivil bürokrat aydın zümre de (ki öğrenci gençliğin geniş çevrelerini ve meslek erbabının burjuvalaşmamış çoğunluğunu bu zümreye katabiliriz) küçük-burjuvazi içinde ele alınmalıdır. Türkiye aydınlarının hemen hemen tümü, azçok eğiitm görmüşlerin büyük çoğunluğu bu zümre içindedir.

Bu zümreyi küçük-burjuvazi içinde saydığımıza göre, küçük-burjuvazinin devrim karşısındaki tutumu ve devrimci potansiyeli hakkında genel olarak söylediklerimiz, bu zümreye de uyacağına göre, asker-sivil aydın zümreyi ayrı bir bütün olarak ele almanın gereği var mıdır? Bizce bu zümre ayrı olarak ele adlınmalıdır. Çünkü Türkiye'de küçük-burjuva bürokrasisinin durumu, örneğin Avrupa ülkelerindeki bürokrasinin durumundan çok değişiktir. Avrupa'da çok kez bürokrasi egemen sınıfın kayıtsız şartsız emrinde olmuştur. Örneğin, Lenin yazılarında yer yer «bürokrasi» terimi Çarlık yönetiminin karşılığı olarak kullanır. Oysa Türkiye'de ve bazı geri kalmış ülkelerde arker-sivil aydın zümrenin zaman zaman egemen sınıflara karşı, bu sınıflardan ayrı bir demokratik güç olarak tarihî gelişmeye müdahale ettiği görülmüştür. 1908 Hürriyet hareketini, Atatürk

devrimini ve 27 Mayısı bu biçimde değerlendirmek gerekir.

Sayısı yarım milyonu çok aşan asker-sivil aydın zümre, Türkiye'de orduda olsun, mülkî mekanizmada olsun, eğitim alanında olsun, önemli noktaları elinde tutmaktadır. Bu zümre Tanzimat'tan bu yana Türkiye'nin yönetiminde önemli rol oynamıştır. Yüz yılı aşan bir süredir, Türkiye tarihindeki gelişmeler bu zümrenin damgasını taşır, pek yakın bir geçmişte toplumumuzda son söz bu zümrenindi. Tüccar, mütegallibe ikincil durumdaydı. Özellikle İkinci Dünya Savaşından bu yana, bu güçler dengesinin bozulması sonucu, biti kanlanan ve büyük bir iktisadî güç haline gelen işbirlikçi sermaye, taşradaki feodal mütegallibe ile ittifak kurarak ve emperyalizmin de desteğini sağlayarak Türkiye ekonomisi ve dolayısıyla siyaseti üzerinde egemenliğini kurmuştur.

Filipin demokrasiciliğinin bu karşı-devrimci gelişmede nasıl bir rol oynadığına yukarıda değinildi.

TÜRKİYE'DE NİMETLER SAYILIDIR

Asker-sivil aydın zümre ile işbirlikçi sermaye-feodal mütegallibe ittifakı arasında bir uzlaşma olabilir mi? Böyle bir uzlaşmayı mümkün kılacak maddî temel Türkiye'de yoktur. Türkiye'de nimetler sayılıdır. Ve toplumda devrimci altyapı değişiklikleri olmadıkça sayılı kalacaktır. Oysa, Türkiye'de ekonomiye hükmeden sınıflar, çıkarları gereği statükocudurlar. Her türlü değişikliğe karşıdırlar. Gerçek reformlar yapmak, onlar için bindikleri dalı kesmek anlamını taşır.

Bu duruma göre, üretimi önemli ölçüde artıracak altyapı değişikliklerini bu egemen sınıflardan bekleyemeyiz. Bunlar egemen kaldıkça üretim artmayacak ve nimetler sayılı kalacaktır. Bu sayılı nimetler, her iki

tarafı da sevindirecek biçimde üleştirilemez. Bugün Türkiye'de en mütevazi bir ticarî faaliyette bulunan bir kimsenin, büyük vurgunlara kıyasla önemsiz sayılması gereken ticaretinden sağladığı gelir, çok kez, bürokrasinin en üst kademesindeki bir yetkilinin gelirinden üstündür. Son zamanlarda, işbirlikçi çevreler, yabancı danışmanlarının da önermeleriyle, aydın zümre ile (özellikle subaylarla) halkın arasına uçurumlar kazmak amacını güden bazı girişimlerde bulunmuşlardır. Emperyalizmin sömürdüğü bir ülkede nimetlerin sayılı oluşu gerçeği bu gibi girişimleri boşa çıkarmaktadır. Aydın zümrenin devrimci budaklarını törpülemek için asker-sivil bürokrasiyi «refaha kavuşturma» çabaları sonuç vermemektedir. Sol elle verilen çok kez sağ el ile (örneğin enflasyon yoluyla) geri alınmaktadır.

MESELENİN MANEVÎ YANI

Konunun hiç de küçümsenmemesi gereken bir manevî yanı da vardır. Yüz yıldan uzun bir süredir Türkiye'nin kaderine hükmetmiş olan asker-sivil zümre, bir geçmişin, bir geleceğin temsilcisidir. Bu geçmişte, örneğin bir Çanakkale var, bir Kurtuluş Savaşı var.

Çanakkale, Birinci Dünya Savaşında dünyanın en güçlü emperyalist devletlerin olanca güçleriyle zorladıkları Türkiye'nin o zamanki başkenti İstanbul'un kapısıdır. İngiltere ile Fransa'nın kara, deniz ve hava kuvvetleriyle saldırdıkları Çanakkale'yi Türkler başarı ile savundular ve düşmanı 250 binin üstünde kayıp verdirdikten sonra, yenilgiye uğrattılar, çekilmeye zorladılar. Çanakkale Savaşı dünya tarihini etkileyen sonuçlar verdi. Sovyet tarihçileri, 1917 Ekim İhtilâlini kolaylaştıran etkenler arasında, Türklerin Çanakkale'de muzaffer oluşunu ve yenilgiye uğrayan müttefiklerin sıcak deniz yoluyla Çarlık Rusya'sının silâh ve teçhizat bakımından

ikmâlini yapamamalarını, önemli bir etken olarak zikrederler (Bkz: **S.B.K.P. Tarihi**, 1938 baskısı, Bölüm: 1). Yani Çanakkale'de Türkiye toprağını savunan Mehmetçik ve başındaki subayı, dolayısıyla çağdaş tarihin en büyük olayı olan Ekim Devrimini hazırlayan bir etkeni meydana getirmişlerdir. Hiç şüphe yok ki, Birinci Dünya Savaşı, genel niteliği bakımından emperyalist bir savaştı. Ama o çağın Türkiye'sinde emperyalist savaşa karşı bir tutumu benimseyecek bilinçte bir kitle hareketi yoktu. Mustafa Kemal gibi gerçekleri görebilen asker-sivil aydınlar, daha çok olup bittiyi kabullenmek yolunu yeğ saydılar. Anafartalar'daki Türk, durumunu Dumlupınar'daki Türk'ten pek farklı görmüyordu. Onun için mesele basitti. Yabancı, vatan toprağına saldırıyordu. Bu toprağı savunmak gerekti.

Kurtuluş Savaşımızı ele alalım: Dünya tarihinde ilk defa olarak emperyalizmin boyunduruğu altına düşmüş bir Doğulu halk, bağımsızlığı uğruna savaşa girişiyor ve emperyalizmi yenerek millî kurtuluş savaşları çığırını açıyor. Kurtuluş Savaşında da Mustafa Kemal Paşa'dan sonuncu askerî ya da mülkî görevliye kadar yönetim asker-sivil aydın zümrededir.

Asker-sivil aydın zümre işte böyle bir geleneğin mirasçısıdır. Amerikan emperyalizmi ve işbirlikçileri şu anda, tarihinde bir Çanakkale olan, ilk başarılı millî kurtuluş savaşı olan Türk Ordusu subayını, başlıca görevi Amerikan ve yerli sömürücüler hesabına kendi halkını baskı altında tutmak olan Güney Amerika'nın kendi halkından kopuk ordularının yaldızlı üniformalı operet subaylarına benzetme çabasındadır. Harp tarihinin kaydettiği en büyük savaşlardan muzaffer çıkan Türkiye'nin asker aydınını böyle bir role lâyık görmektedir Amerika ve ortakları. Biz tarihin ağır basacağına, millî geleneğin üstün-

geleceğine inanıyoruz. Mustafa Kemal geleneği, işbirlikçiler ittifakı ile asker-sivil aydın zümre arasında uzun süreli bir uzlaşmayı imkânsız kılacak kadar güçlüdür. Türkiye'nin asker ve sivil aydınlarının kendi kendilerine saygıları olan başı dik insanlar gibi yürüyebilmeleri için, bağımsız bir Türkiye şarttır.

Asker-sivil aydın zümrenin ideolojik eğilimi de işbirlikçi sınıfların çıkarcılık ve emperyalizme teslimiyet ideolojileriyle, «ben dümenime bakarım» zihniyetiyle bağdaşmayan bir eğilimdir. Küçük-burjuva bürokrasisinin ideolopisinin, günümüz şartlarına uydurulmuş bir Atatürkçülük olduğu söylenebilir. Türkiye'nin küçük-burjuva radikalizmi budur. Kemalizmin milliyetçi, anti-emperyalist ilkelerinin Türkiye'de sosyal adaletin gerçekleştirilmesi ile sıkı sıkıya bağlı olduğu ve köklü dönüşümlerin bugünün Kemalist politikasının ayrılmaz bir parçası olduğu bilinci, aydın çevrelerinde yaygındır. Denebilir ki, asker-sivil aydın zümre, kök bakımından, yaşama tarzı bakımından içinde sayılması gerektiği Türkiye küçük-burjuvazisinin en bilinçli kolunu teşkil etmektedir. Yargıtay yürüyüşü, yüzbin öğretmenin katıldığı Türkiye öğretmenleri boykotu, 69 subay bildirisi, Türkiye aydınının büyük bir devrimci potansiyel taşıdığının kanıtları sayılmalıdır.

Çizdiğimiz resmi eksik bırakmamak için, şunu da belirtelim ki, küçük mülkiyet sahibinin, küçük-burjuvanın ve o kökenden gelme, o kökene bağlı aydının bir özelliği de her zaman tutarlı bir ideolojik çizgiyi izleyememesidir. Küçük-burjuva, küçük de olsa mülk sahibi olarak kimi sağa, sömürülen bir kitle olarak kimi sola eğilim gösterir. Bu tutarsızlık, onu zaman zaman kendi çıkarlarına aykırı tutumlara, bindiği dalı kesme durumlarına sürüklemiştir. Böyle olmasaydı, küçük-burjuva bürokra-

sisi iktidarın işbirlikçi sermaye ve feodal mütegallibe ortaklığının eline geçmesini sağlıyacak olan şartları kendi eliyle hazırlamazdı.

Proleter devrimcileri, küçük-burjuva reformistleriyle güçbirliği kurarlarken, (ki bu güçbirliğinin devrimci sınıflar cephesi şeklinde kurulması millî demokratik devrimin başarıya ulaşmasının şartıdır), küçük-burjuvazinin tutarsızlıklarını, ürekekliklerini hesaba katmak zorundadırlar. Ama bu, onların küçük-burjuvaziyle ilişkilerinde tam dürüstlükle davranmalarına, taahhütlerini eksiksiz yerine getirmelerine engel olmamalıdır. Dönekklik, kaypaklık proleter devrimcilerinden gelmez, gelmiyecektir. Küçük-burjuvazinin bazı durumlarda tutarsız davranışları vardır diye sosyalistler hiç bir zaman, emperyalizme karşı olan güçlerin güçbirliğini savunmaktan geri kalmamışlardır. Ve küçük-burjuvanın bu cinsten ilk olumsuz davranışında, seni uğrattığı ilk hayal kırıklığında, devrimci güçbirliği ilkesine sırt çevirmek, aynı tutarsızlığa, aynı kaypaklığa düşmektir.

Bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiye uğruna mücadele, bu toplumun insanlarıyla verilecektir. Bütün kusurlarıyla, bütün şartlanmalarıyla ve aynı zamanda bütün erdemleriyle bu toplumun insanlarıyla... Gökten kusursuz devrim mücahitlerinin inmesini bekliyecek değiliz. Devrimci kadroları eğiteceğiz. Bu arada kendi kendimizi de eğiteceğiz. Küçük-burjuvaziyi temsil eden dostlarımızın eğitimine de katkıda bulunmaya çalışacağız. Onlara, gerçek devrimciler olmaları, tutarlı bir devrim çizgisi izlemleri gerektiğini söyleyeceğiz. Türkiye toplumunda devrimci sınıflar olduğu, bu sınıfları temsil eden hareket ve akımlar olduğu gerçeğini tesbit etmelerini ve Devrimci Güçbirliği ruhu içinde davranmalarını kendilerinden isteyeceğiz ve Mustafa Kemal geleneğine ancak

böylelikle sadık kalabileceklerini söyliyeceğiz.

Türkiye'de bugün tutarlı istiklâlci çizgiyi, anti-emperyalist çizgiyi izleyemeyen kimse, Atatürk geleneğinin temsilcisi olduğunu iddia edemez. Ve içinde bulunduğumuz ortamda Atatürk geleneğine sadık kalabilmek için, tıpkı Atatürk gibi yürekli olmak gerekir; onun gibi devrimci güçbirliği kavrayışı içinde hareket edebilmek gerekir. Ve kim bugün, Kemalizm kolundan gelen devrimcilerle sosyalizm kolundan gelen devrimciler arasında güçbirliğini baltalayacak bir davranışta bulunuyorsa, o, bilinçli ya da bilinçsiz olarak, emperyalizmin ve vatan satıcılarının ekmeğine yağ sürmektedir. Kim, kendisine, dokunmayacağı sanısıyla, solundakiler için gerici bir iktidarın faşist terör tedbirlerini umursamıyor, devrimci dayanışmaya sırt çeviriyor, gereken devrimci tepkiyi göstermiyorsa, o da, Türkiye'deki karanlık kuvvetlerin işini kolaylaştırmakta, farkında olmadan kendi kuyusunu kazmaktadır. Kim, proleter devrimcileri «aşırı» buluyor, onlar saf dışı edildikten sonra, Amerika ile daha kolay pazarlık edebileceğine, emperyalizmden daha kolay tavizler koparılabileceğine inanma gafletine düşüyorsa, o da, devrimci güçler safını bölmekten, zayıf düşürmekten öte bir davranışta bulunmamaktadır. Çünkü en solda başlayan faşist terör, hiç bir zaman orada kalmakla yetinmeyecektir. Yeni kurbanlar isteyecektir. Ve Türkiye'de en soldan başlayacak olan terör, kısa bir zamanda ılımlı-reformcuya kadar uzanacaktır. Çağdaş tarih, emperyalizmin, dünyanın her köşesinde oyununu bu biçimde oynadığını gösterir.

MİLLİ BURJUVAZİ

Küçük-burjuvaziyi, Türkiye toplumunun devrimci güçleri arasında ele aldık. Millî burjuvayi küçük-burjuvaziden ayrı olarak incelemek zorundayız. Millî burju-

vazi, varlığı kapitalist sömürü düzeninin devam etmesine bağlı bir sınıftır. Bu sınıf çifte karakter taşır. Bir yandan emperyalizm tarafından ezilmektedir; bu bakımdan Millî Demokratik Devrim'den yana, yani bağımsız ve demokratik bir Türkiye'nin kurulmasından yana olması gerekir. Ama öte yandan, Demokratik Devrimi izleyecek olan aşamada kapitalist sömürü sisteminin ortadan kalkması sözkonusu olduğu için sosyalizme kesin olarak karşı olmakla kalmaz, Demokratik Devrime katılma konusunda da duraksamalı hareket eder. Böyle çelişkili bir durumu olan Millî burjuvazinin kararsız tutumunu yenememesi doğaldır. Bu sınıfın, ancak güçlü bir halk hareketi tarihî gelişmeye damgasını vurduğu zaman, işbirlikçi sermaye ile uzlaşmayan çıkarların bilincine varması ve bir süre için de olsa devrimci güçler arasında yerini alması umulabilir.

Türkiye gibi bir ülkede millî burjuvazi diye bir sınıfın olamayacağını iddia edenler vardır. Bunlar, yanılmaktadırlar. Millî burjuvazinin olmadığını iddia ettiğimiz anda, Türkiye'de, ekonomiyi, sanayii, madenciliği, nakliyatı vb. işbirlikçi sermayenin tekelinde yeknesak bir bütün olarak kabul etmemiz gerekir. Esas niteliği kapitalist olan çok çapraşık bir toplumu böyle monoton bir griye boyamayız. Hiç şüphe yok ki, Türkiye'de ekonomiye hükmeden, işbirlikçi sermayedir. Türkiye'de yabancı sermaye yatırımları vardır. Emperyalizmin denetimi altında yabancılarla ortak sermaye yatırımları vardır. İktisadî bağımlılığımızı perçinleyen montaj ve ambalaj sanayii sermayesi vardır. Ama öte yandan, millî nitelik taşıyan ve ekonomimizin bağımlı durumundan zarar gören sermaye de vardır. Türkiye'de emperyalist vesayeti çıkarına uygun sayan ve bu vesayeti sürdürmek için elinden geleni yapan işbirlikçi sermaye ile, emperyaliz-

min türlü yollarla darbelediği burjuvazinin millî nitelik taşıyan kolunu aynı sepete koyamayız. Koyarsak strateji hatası yapmış oluruz. Devrimci stratejist odur ki, karşısındaki güçler safında çelişkileri doğru değerlendirir, bunlardan yararlanmasını bilir; karşı saftaki yarıkları kapatacak yanlış davranışlardan kaçınır, tarafsız kılınması mümkün olan güçleri düşmanın kucağına itmez.

Evet Türkiye'de işbirlikçi sermayeden ayrı olarak değerlendirilmesi gereken bir millî burjuvazi vardır. Ama bu millî burjuvazinin bugün işbirlikçi sermaye karşısında boynu bükük olduğu, ve bağımsız bir güç olarak toplumumuzda ağırlığını koyamadığı bir gerçektir. Filipin demokrasiciliği şartlarında, bu sınıf da, kendi öz partisi ile politika alanında yerini alma olanağından yoksundur. Emperyalizmin doğrudan doğruya desteklediği işbirlikçi sermayenin, dış ticareti, bankacılığı vb. kontrolü altında tuttuğunu yukarıda belirttik. Millî burjuvazi yedek parça, hammadde vb. bakımından bağımlı bulunduğu işbirlikçi sermayeye kafa tutacak güçte değildir. Millî burjuvazinin politika alanında da bağımsız bir güç olarak kendi öz talepleriyle ortaya çıkamaması; Odalar Birliği gibi meslek örgütlerinde işbirlikçilerden ayrılması yolunda kendi açısından iyi niyetli teklifleri reddetmesi hep bu bağımlılık yüzündendir. Millî burjuvazi devrimci barutunu tüketmiştir, herhangi bir devrime önderlik edemez, dediğimiz zaman bu durumları da gözönünde bulundurmaktayız.

Ama millî burjuvazinin işbirlikçi sermaye önünde boynu bükük durumu uzun zaman sürmeyebilir. Güçlü bir halk hareketi karşısında emperyalizm-işbirlikçi sermaye-feodal mütegallibe ortaklığı gerilediği anda bu sınıf da yılgınlığından kurtulacak, milliyetçiliği aklına gelecek ve belki de Millî Demokratik Devrim safla-

rına katılacaktır. Ama, katılsa da, bu katılma bir süre için olacaktır. Millî burjuvazi, devrimde ancak geçici bir müttefik olabilir. Çünkü bu sınıf, Türkiye toplumunu sosyalist devrim eşiğine vardıracak olan Millî Demokratik Devrimi sonuna kadar destekleyemez. Onun için millî burjuvazi konusunda doğru strateji, bu sınıfı devrimin kuvvetlerinin arasına katma yolunda boş çaba harcamak değildir, ama belli bir ölçüde millî nitelik taşıyan burjuvazinin bu kolunu işbirlikçi sermayenin kucağına itmek de değildir. Millî burjuvaziye, bağımsız ve demokratik Türkiye uğruna mücadeleye katıldığı sürece saflarımızda yeri olduğunu usanmadan belirtmeliyiz ve devrimci saflara katılmaya razı olmadığı takdirde de, hiç değilse bu sınıfı tarafsızlaştırmak için elimizden geleni yapmalıyız.

STRATEJİMİZ

Şimdi özetleyelim

Devrimci Görev: Millî Demokratik Devrimdir Hedef Tam Bağımsız Ve Gerçekten Demokratik Türkiye'dir. Türkiye'yi emperyalizmin sömürü alanı olmaktan kurtarmak için emperyalist vesayetine son vermektir. Emperyalizm ile millî bağımsızlığa aykırı iktisadî, siyasî, askerî vb. gibi bütün bağları koparmaktır. Emperyalizmin işbirlikçisi durumunda olan sermaye çevrelerinin sömürü alanlarını millîleştirmektir. İşbirlikçi sermayenin müttefiki feodal mütegallibeyi köklü dönüşümlerle etkisiz hale getirmektir. İşbirlikçi asalak sınıfları sömürü alanından yoksun bırakmak, bunların ekonomimiz ve toplumsal hayatımız üzerindeki baskılarına son vermektir.

Devrimci Güçler: Şehir ve köy proletaryası, şehirlerin ve köylerin yarı-proleter unsurları, yoksul köylülük, şehir ve köy küçük-burjuvazisi, asker-sivil aydın zümre.

(Burjuvazinin millî nitelik taşıyan kolu, bir süre için devrimin yedek kuvveti durumuna getirilemezse, işbirlikçi sermayenin kucağına itilmemeli, bu kol hiç değilse tarafsızlaştırılmalıdır).

Karşı-Devrimci Güçler: Emperyalizm-işbirlikçi sermaye-feodal mütegallibe üçlü ittifakı.

Millî Demokratik Devrim, ancak şehir ve köy proletaryasının, yarı-proleter unsurların, yoksul köylülüğün, şehir ve köy küçük-burjuvazisinin, asker-sivil aydın zümrenin devrimci ittifakını temsil eden, toplumumuzdaki bütün devrimci güçlerin kendi öz örgütleriyle katıldıkları, **Devrimci Güçbirliği** ile gerçekleştirilebilir. Bu bakımdan devrimci sınıf ve zümrelerin kendi meslekî ve siyasî örgütlerini serbestçe kurabilecekleri demokratik özgürlük ortamının yaratılması uğruna mücadele, aynı zamanda devrimci örgütlenme uğruna mücadeledir, dolayısıyla da devrim uğruna mücadeledir. Ve bağımsızlık uğruna mücadele de bunun ayrılmaz bir parçasıdır.

DEVRİMDE HEGEMONYA

Millî Demokratik Devrimin temel güçlerinin mevzilenmesinin, hegemonya meselesinin devrimin kaderini etkileyen temel bir mesele olduğuna yukarıda işaret ettik. Devrimde önderliğin, bütün devrimci sınıf ve zümreler tarafından devrimci dayanışma ruhu içinde kabul edilmesi anlamında hegemonyanın, proletarya ve yoksul köylü yığınları gibi sınıf çıkarları millî demokratik devrimin sonuna kadar vardırılmasını ve ardından sosyalist devrime geçilmesini emreden toplumun en devrimci güçlerinde olması, devrimin kesintisiz olarak gelişmesinin güvencesidir. Hegemonyanın bunların sağındaki devrimci güçlerde, orta köylüde ve şehir küçük-burjuvazisinde oluşu, küçük-burjuvazinin sağ kesimi genellikle sosyalist devrime geçişi çıkarı gereği bir gelişme saymayacağından, duraksamalar, zikzaklar hatta geriye dönüşler kaçınılmaz olacaktır.

Türkiye toplumunun küçük-burjuva bürokrasisi hegemonyası altında bir devrim tecrübesinden geçmiş olması ve bu devrimin, hegemonyayı elinde tutan züm-

renin karakteri gereği, duraksamalar, zikzaklardan sonra karşı-devrime dönüşmüş olması, Türkiye'de küçükburjuva radikalizminin aleyhine ve proleter devrimci hareketin lehine bir durum yaratmaktadır. Gerçekten 1920'ler, 1930'lar döneminde olsun, 27 Mayısı izleyen kısa süre içinde olsun, egemen durumda bulunan asker-sivil aydın zümre, devrimin başarıya ulaşmasının ancak şehir ve köy emekçi yığınlarının bilinçli ve örgütlü olarak devrime katılmalarıyla mümkün olabileceğini kavrayamamış ve sırtı emekçiye dönük tekelci bir tutumla, devrimci hareketi çıkmaza saplanmaktan kurtaramamıştır. Bu gerçeği tespit etmek, ellbette ki Türkiye'de genel olarak küçükburjuvazinin ve özel olarak da asker-sivil aydın zümrenın devrimci niteliğini, ve bunların Millî Cephede yerinin önemini inkâr etmek değildir.

Millî Demokratik Devrimde bir üçüncü defa çıkmaza sürüklenme tehlikesini önlemenin tek yolu, devrimde proletaryanın ve yoksul köylülüğün hegemonyasını gerçekleştirmektir. Proleter devrimcilerin bütün çabaları bu yönde olmalıdır. Böyle bir tutum, devrimin başarısının zorunlu şartı olan devrimci güçbirliğini daha başından baltalamak anlamını taşımaz. Devrimde hegemonya, toplumdaki devrimci güçler dengesinin bir sonucudur. En güçlü olan sınıf, yani en yüksek bilinçlenme ve örgütlenme düzeyine varmış olan ve toplumun gelişmesi gereği ekonomide ve toplumsal hayatın bütün alanlarında ağır basan sınıf, hegemonyasını, öteki devrimci sınıf ve zümrelere devrimci dayanışma ruhu içinde kabul ettirir. En devrimci gücün devrimde hegemonyasını kurmasını özleyen proleter devrimcisi, oportünist demagogların yaptığı gibi «biz öncüyüz, gelen gelir, gelmeyen gelmez» diyerek hareketi tecrid eden kısır tartışmalarla, iddiacılıkla vakit kaybetmez. Gider şehir ve

köy proleterlerini, yoksul köylüleri bilinçlendirir, örgütlendirir. Ve bunda öylesine başarılı olur ki, bütün devrimci çevreler, proleter devrimci harekete saygı duyarlar ve onun hegemonyasını teslim ederler.

Şu anda bilinçlenme ve örgütlenme düzeyleri bakımından küçük-burjuva radikalizminin proleter devrimci harekete kıyasla daha elverişli bir durumda bulunduğu yolundaki iddiaların gerçeğe dayanmadığını gördük. Ama proleter devrimci hareket, birçok bakımlardan küçük-burjuva radikalizmine kıyasla üstün durumdadır: Proletaryanın, durumu gereği, küçük-burjuvaziye kıyasla, çok daha yüksek bir bilinçlenme ve örgütlenme yeteneğine sahip bulunması gibi; proletaryanın bilimsel sosyalizmde son derece değerli bir ideolojik silâha, bir eylem klavuzuna sahip bulunması gibi; küçük-burjuva radikalizminin iktidarı elinde tuttuğu sıralarda «devrim» dediği şey ile emekçi yığınlara somut kazançlar sağlayamaması yüzünden işçilerin ve köylülerin gözünde kötü bir sicili olması, buna karşılık proleter devrimci hareketin şehir ve köy emekçilerinin karşına, geçmişte yığınların ezilmesiyle orantılı olarak gadre uğramış olan alnı açık yeni bir hareket olarak çıkma olanağına sahip bulunması gibi; son birkaç yıl içinde anti-emperyalist ve demokratik mücadelede proleter devrimcilerin başı çekerek bütün devrimci çevrelerin saygısını kazanmış olmaları gibi...

Evet, Millî Demokratik Devrimde şehir ve köy proletaryasının ve yoksul köylülüğün devrime damgasını vurması uğruna mücadele, gerçekçi, hedefi ulaşılabilir bir mücadeledir.

SONSÖZ

Türkiye'de bugün, dostun düşmanın hesaba katması gereken bir proleter devrimci hareket var, ama ortalıkta, adına lâyık bir proleter devrimci parti yok. Filipin demokrasiciliğini tezgâhlayanlar, proletarya gibi, yoksul köylülük gibi, devrimci güçlerin parlemanter politika dışında tutulmasını sağlayabilmişlerdir. Türkiye'de, işçiler ve yoksul köylüler, ancak sayısız anti-demokratik engelleri mücadeleyle aşarak, politika alanında varlıklarını bir ölçüde duyurabilmektedirler. TİP, bugünkü durumuyla, Filipin demokrasiciliğinin bir unsuru sayılmalıdır. T İ P'i öteki partilerden ayırdeden yanı, bu partinin, her şeye rağmen, çatısı altında güçlü bir proleter devrimci muhalefet grubunu barındırmasıdır. Böyle bir devrimci grubun varlığına rağmen T İ P'in gerçek bir sosyalist örgüt payesine yükseltilebilmesi için daha çok mücadeleler gerekecektir. T İ P'i gerçek bir sosyalist örgüt niteliğine kavuşturma uğruna mücadele, özünde demokrasi uğruna mücadeledir. Ve bu mücadele anayasal hak ve özgürlüklerin son katresine kadar kullanılmasını gerektirir. Şartlar gerektirdiğinde (ki şu anda gerektirmemektedir) yeni bir siyasî örgüt kurma girişiminde proleter devrimcilerin gösterecekleri başarı da, vermekte oldukları demokrasi uğruna savaşta zaptettikleri mevzilerin sayısına bağlıdır.

Şu anda Türkiye'de proleter devrimcilerin tam örgütlü olarak çalışma olanaklarına sahip bulunmayışları

durumu, devrimci çizgimizin saptanmasında olsun, bu çizginin eylem alanında uygulanmasında olsun, bütün militanların, yetenekleriyle orantılı olarak, katkıda bulunmalarını engellemektedir. Bir örgüt çatısı altında bütün sosyalistlerin birleşememe durumu, saflarımızda disiplin yetersizliğinin, bazı en bilinçli militanlarda bile görülen kendi başına buyruk olma eğiliminin, provakasyonlara kadar varan bireysel tutumların baş nedenidir.

Bu şartlarda, elbetteki, proleter devrimci hareket, temsil ettiği kitlelerin gerçek gücüyle orantılı olarak, toplumumuzun gelişmesini devrim doğrultusunda etkileyememektedir.

Proleter devrimcinin görevi, proleter devrimci siyasî örgütü yaratma uğruna mücadeledir. Bu mücadele, teorik yetenek, kavrayış, yürek ve azim gerektiren çok yönlü bir mücadeledir. Devrimci eylemimizin bütün alanlarında göstereceğimiz başarı, anayasal hakları kullanmakta göstereceğimiz başarı, örgüt uğruna mücadelede sağlayacağımız başarıyla orantılı olacaktır.

Örgüt uğruna mücadeleyi başarıya ulaştırabilmek için, böyle bir örgütün sağlayacağı dayanışmayı ve disiplinli çalışmayı, bütün engellere rağmen, bugünden, gücümüz yettiği kadar saflarımızda gerçekleştirmeliyiz

PROLETER devrimci örgütü kurma yolunda mücadelenin başarısı, Türkiye'nin en önde gelen ulusal davasına, bağımsızlık davasına, ülkemizin emperyalizmin sömürü alanı olma durumuna son vermeyi amaç edinen davaya katkımızla orantılı olacaktır. Proleter devrimcileri, son yıllarda halkımızın anti-emperyalist mücadelesinde başı çekmişlerdir. «Bağımsız Türkiye» uğruna mücadelemizde şimdiden bazı sonuçlar elde edilmiş ve Amerikan emperyalizmi ile işbirlikçileri birkaç noktada gerilemek zo-

runda bırakılmıştır. Bu, Türkiye'de son yıllarda en önemli tarihî gelişmedir. Bugün artık Türkiye'nin Amerikancı iktidarı ile Natocu parlemanter muhalefetten ibaret bir ülke olmadığını, dost-düşman bütün dünya bilmektedir. Bu kısmî başarıları küçümseme hatasına düşmeyelim. Ama emperyalizmin vesayeti altındaki Türkiye'mizi tam bağımsız bir ülke durumuna getirmek için henüz MİLLÎ DEMOKRATİK DEVRİM doğrultusunda çok çetin mücadeleler vermemiz gerektiğini de bilelim.

Bu mücadeleyi vermek; bu uğurda anayasal hak ve özgürlükleri eksiksiz kullanmak, bağımsızlık mücadelesinde halkımızın güven ve saygısına lâyık örnek savaşçılar olmak, önde gelen devrimci görevimizdir.

PROLETER devrimci örgüt uğruna mücadelede olsun, bağımsızlık mücadelesinde olsun, başarımız, devrimci eylemin bütün alanlarında, özellikle proleter, ve yoksul köylü yığınları içinde vereceğimiz mücadeleye bağlıdır. Onun için, proleter devrimcileri olarak, görevimiz şehir ve köy emekçileriyle en sıkı bağları kurmak, onların günlük mücadelesine katılmak, bu mücadeleye yön vermek, katkıda bulunmaktır. Nerede sömürücünün eli emekçiye kalkmış ise, proleter devrimci orada yerden bitmeli ve kalkan eli tutmalıdır. Nerede bir işçi direnmesi sözkonusu ise, sosyalist orada, işçinin safında, en ön sırada yerini almalıdır. Nerede yoksul köylülüğün toprak uğruna, insanca bir yaşantı uğruna mücadelesi sözkonusuysa, devrimci orada, ön safta hazır bulunmalıdır. Bütün ülke sathında vermekle yükümlü bulunduğumuz bu mücadelede saflarımızda irtibat, merkezcilik ve disiplini gerçekleştirmek zorundayız. Millî Demokratik Devrim doğrultusunda işçi-köylü direnmesine ne ölçüde katkıda bulunursak, emekçi yığınlarla kuracağımız bağlar o ölçüde sağlam

olacak, ayağımız o ölçüde Türkiye toprağına sağlam basacaktır. İşçi-köylü hareketlerinin ön safında savaşarak proleter devrimcileriyle şehir ve köy emekçileri arasında en sıkı bağları kurmak; işçi-köylü mücadelesinde örnek savaşçılar olmak başta gelen devrimci görevimizdir.

DEVRİMCİ eylemi doğru çizgide ve gerektiği gibi yürütebilmek için devrimci eylem klavuzuna, teorik yeteneğe sahip olmak şarttır. Onun için bu eylem klavuzunu, bilimsel sosyalizmi bütün derinliğiyle öğrenelim, onu sindirelim. Devrimci anlamda teorik çalışma sadece bilimsel sosyalizmin büyük ustalarının yazdıklarını ezberlemek ve tekrarlamak değildir. Kitapları okuyacağız, ama ayağı yerden kesik bilgi kumkuması olmak için değil; devrimci eylem klavuzunu edinmek için; edindiğimiz bilimi yaratıcı bir ruhla Türkiye gerçeklerine uygulamak ve doğru sentezlere varmak için.

Yayın organlarımızda da bu yaratıcı ruh hâkim olmalıdır. Türkiye emekçisi bizden, Türkiye'nin yeni şartlarının gerekli kıldığı yeni söz beklemektedir. Ancak sosyalist düşünceyi gerçekten kavramışsak, gerçekten sindirmişsek bu yeni sözü söyleyebiliriz. Ve ancak böylelikle yığınlara hitap eden, onların özlemlerini dile getiren, onları devrimci harekete yönelten devrimci sloganları atabiliriz. Ancak böyle yaratıcı bir ruhla propaganda ve ajitasyonumuzu en etkili bir düzeye ulaştırabiliriz.

PROLETER devrimci teori yolumuzu aydınlattığı ölçüde, bizi devrim yolundan saptırmaya çalışan oportünizmin çeşitlerine karşı gerektiği gibi uyanık davranabilir, yolumuza kurulan tuzakları etkisiz hale getirebiliriz. Karşımızdaki güçlerin çok kez açık savaş taktiğini kullanmadığını, savaş hilelerine başvurduğunu hatırdan çıkarmaya-

lim. Yolumuza kurulan bu tuzaklar bazan çok ustalıkla gizlenmiştir. Gafil avlanmamak için tam bir devrimci bilinç ve uyanıklık şarttır.

Ardı kesilmeyen yeni katılmalarla durmadan genişleyen ve güçlenen proleter devrimci hareketimizin saflarına bazı yabancı unsurların sızması olağandır. Saflarımızda yaratacağımız dayanışma ve devrimci uyanıklık ortamı, böylelerinin baltalama çabalarını başarısızlığa uğratabilmeli, saflarda birliği ve kardeşliği koruyabilmelidir.

Devrimci eylemde başarımız, büyük ölçüde saflarımızda estirebildiğimiz dayanışma ve kardeşlik havasına bağlıdır. Her proleter devrimcisi o havayı koklayabildiği ölçüde kendini güçlü hisseder. Cezaevindeki devrimci kardeşimizden en ücra köydeki sosyaliste kadar bütün proleter devrimcilerinin bu kardeşlik ve dayanışma havasını koklayabileceği devrimci ortamı yaratalım.

MİLLİ DEMOKRATİK DEVRİM toplumumuzdaki bütün millî güçlerin, devrim yolunda güçbirliği kurmalarıyla gerçekleşecektir. Karşımızdaki güçler, devrimci safları bölme, proleter devrimci hareketi tecrit etme çabasındadırlar. Bizim görevimiz, bu çabaları boşa çıkarmak, devrimci güçbirliğini gerçekleştirmektir. Bu görevimizi proleter devrimci hareketin bağımsızlığını koruyarak, hangi kisveye bürünürse bürünsün, saflarımızda her türlü teslimiyetçi tutuma karşı çıkarak, küçük-burjuva radikal çevrelerden gelebilecek bilime ve gerçeklere aykırı her türlü çağdışı çözüm önermelerini en sert biçimde eleştirerek, ama öte yandan radikal çevrelerin yurtseverliğini ve devrimci potansiyelini doğru değerlendirerek, sekter ve bölücü davranışlardan kaçınarak, devrimci güçbirliği politikasını başarıyla uygulamaktır.

TÜRKİYE'DE gelişmeler öyledir ki, toplumumuz büyük devrimci değişmelere doğru hızla yol almaktadır. Bundan yarım yüzyıl önce olduğu gibi, Türkiye halkının, bir kez daha, devrim bayrağını elinde dalgalandırması sözkonusudur. Bu kez, Türkiye devrimi derin köklere inecek ve en geniş emekçi yığınlarının katılmalarıyla bir halk devrimi, gerçekten demokratik bir devrim olacaktır. Bu devrim Türkiye'nin emperyalizmin sömürü alanı durumuna son verecek, her türlü çağdışı ilişkilerden arındırarak ülkemizi 20. yüzyılın içine sokacaktır. Bütün dünya, özellikle Doğu'nun ve Güney'in ezilen halkları, bir kez daha yüzlerini umutla ve güvenle Türkiye'ye çevireceklerdir. Bu kez onları hayal kırıklığına uğratmayacağız. Bir karşı-devrimin acı tecrübesinden geçmiş olan Türkiye devrimcileri, geriye, bağımlılık ve sömürü düzenine dönüş köprülerini uçurmada kusur etmeyecekler ve Türkiye toplumunu sosyalist devrimin eşiğine getirecek olan Millî Demokratik Devrimi başaracaklardır.

Emperyalizmin ve ortaklarının at oynatabildikleri bu günlerin karanlık ortamı içinde aşırı ölçüde iyimser, aşırı ölçüde aydınlık gibi görünen bu resim, aslında gerçekçidir. Yeter ki biz, Türkiye devrimcileri olarak, özellikle proleter devrimcileri olarak, bugünden devrimci çizgimizi bütün yönleriyle doğru olarak saptayalım; yeter ki biz, o çizgiyi bilinçle ve yürekle sonuna kadar izleyelim.

YAŞASIN TAM BAĞIMSIZ VE GERÇEKTEN DEMOKRATİK TÜRKİYE

Fiati : 3 Lira